

บทที่ 4

ความสัมพันธ์ระหว่างความจำเป็น ทรัพยากร และสิทธิของการสื่อสาร

เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้เป็นการคาดคะเนเหตุการณ์ด้านการสื่อสารเพื่อการศึกษาในอนาคตในปัจจุบันด้านความจำเป็นทรัพยากรและสิทธิ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการแบบเดลไฟร์ (Delphi Technique) ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย 3 ด้าน ดังกล่าว โดยได้แนวคิดมาจากงานวิจัยเรื่องการสื่อสาร 2552 (ศิริชัย ศิริภาชนะ:2552:31) ว่าวิธีการแบบเดลไฟร์มีบทบาทที่สำคัญคือ การระบุข้อสันนิษฐานในปัจจุบันเกี่ยวกับการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และคุณค่าของเดลไฟร์คือ การคาดการณ์หรือการวาดอนาคต

วิธีการแบบเดลไฟร์คือ การหาผู้เชี่ยวชาญมาเพื่อแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ จากนั้น ผู้วิจัยจะได้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาประมวลเป็นข้อสรุป ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิมา 2 กลุ่ม ๆ ละ 16 คน เพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญในการแสดงความคิดเห็นในลักษณะแนวนอน 6 ข้อ ดังกล่าวมาแล้วในบทที่ 3 ที่มีต่อยุทธศาสตร์ทั้ง 3 ด้าน โดยที่ลักษณะแนวนอนนั้นผู้วิจัยได้แนวคิดมาจากการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน และการจัดการศึกษาแบบตลอดชีวิต และการคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น 3 เหตุการณ์ คือการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาชั้นใหม่ การปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 และการจัดตั้งสถาบันผลิตรายการ (Head Production House)

ในบทนี้จึงเป็นการรายงานผลการวิจัยเกี่ยวกับระดับความมากน้อยของแต่ละแนวนอน แต่ละปัจจัย ความสอดคล้องต้องกันของผู้เชี่ยวชาญและสภาวะความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ผลการพิจารณาหาความเร่งด่วนด้านนโยบาย (PUI) นอกจากนี้จะเป็นการรายงานผลของการหาความเปลี่ยนแปลงของการสื่อสารที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ในระยะ 5 ปีข้างหน้า (2535 - 2539) โดยพิจารณาจากค่า DI (Dynamic Index) ถ้าค่า DI สูงก็หมายความว่ามีการเปลี่ยนแปลงมาก

การรายงานผลการทดสอบข้อสันนิษฐานที่ว่า ประชาชนมีความจำเป็นต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นตามสภาวะเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป แต่ในปัจจุบันทรัพยากรทางการสื่อสารยังไม่เพียงพอและไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน และการ

จัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเป็นการเพิ่มพูนทรัพยากร ให้มีอย่างพอเพียงที่จะตอบสนองความต้องการและสิทธิทางการสื่อสารของประชาชนได้ ซึ่งจะทดสอบโดยใช้ค่า t-test และการรายงานผลการทดสอบหาค่าความสัมพันธ์กันของแต่ละปัจจัยที่จับเป็นคู่ ๆ ระหว่างความจำเป็นทรัพยากรและสิทธิในปี พ.ศ.2535 กับ พ.ศ.2539 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(Correlation Coefficient)

ในลำดับสุดท้ายจะเป็นการรายงานผลการคาดคะเนเหตุการณ์ที่ผู้ให้ข้อมูลคาดว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นในปี 2535-2539 ดังมีรายละเอียดที่จะนำเสนอตามลำดับต่อไป

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับระดับความจำเป็นในด้านการสื่อสารทรัพยากรทางการสื่อสารและสิทธิของการ
สื่อสาร

จากการวิเคราะห์ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 ในการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 1 และ 2 ทั้งในปี 2535 และ 2539 ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกันและต่างกลุ่มในแต่ละรอบ ทั้งใน พ.ศ. 2535, 2539 ซึ่งในตารางที่ 1-2 เป็นการเปรียบเทียบความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1, กลุ่ม 2 ในรอบที่ 1,2 ในปัจจัยด้านความจำเป็น ตารางที่ 3-4 เป็นการเปรียบเทียบในด้านทรัพยากร และตารางที่ 5-6 เป็นการเปรียบเทียบในเรื่องสิทธิของการสื่อสาร ดังปรากฏในรายละเอียดต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 การคาดคะเนระดับความจำเป็นทางการสื่อสารในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 และ 2 ในรอบที่ 1 ปี พ.ศ. 2535, 2539

ลักษณะแนวโน้ม	ปี พ.ศ.2535		ปี พ.ศ.2539	
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2
	ค่า มัชฐาน %	ค่า มัชฐาน %	ค่า มัชฐาน %	ค่า มัชฐาน %
1. การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียน ของตนเองอย่างเสรี	55	55	90	80
2. การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอน มีปฏิสัมพันธ์กัน(interaction) โดยผ่านช่องทางการสื่อสาร	55	75	70	85
3. การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอ สาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด	70	70	95	90
4. การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน	80	75	100	90
5. การให้บริการการเรียนตามหลักสูตร โดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร	65	80	90	90
6. การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษาแก่ประชาชน	80	70	100	80

จากตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมฐานของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1, กลุ่ม 2 ในรอบที่ 1 ในปี พ.ศ. 2535 และ 2539 ที่แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในระดับต่าง ๆ กันทั้ง 2 กลุ่ม ค่าที่มีมากที่สุด หมายถึงลักษณะแนวโน้มนั้นมีความจำเป็นมากที่สุด ซึ่งจะเห็นได้ว่า ทั้งในปี 2535, 2539 ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 ซึ่งเป็นผู้บริหารจะมีความเห็นว่าในแนวโน้มนที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน หมายถึง การเรียนที่ไม่แยกชีวิตการทำงานออกจากการเรียน ประชาชนทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในภูมิภาคใดมีสิทธิได้รับการศึกษาอย่างทัดเทียมกัน ตามความพอใจและตามศักยภาพของตนเอง และแนวโน้มนที่ 6 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน มีความจำเป็นมากที่สุดในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์ เพื่อการศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรให้มีการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และควรให้มีความเสมอภาคทางการศึกษา คือ การจัดให้ทุกคนมีโอกาสรับความรู้เท่าเทียมกัน (ดร.คุณหญิงอัมพร มีสุข)

พลเอกอรุณ ปรีวีติธรรม ผู้เชี่ยวชาญอีกท่านหนึ่งก็ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า รัฐควรให้ความสำคัญด้านการศึกษา มากกว่าการจัดซื้ออาวุธ

และ ดร.ลลิตา ถกษ์สาราญ ผู้เชี่ยวชาญอีกท่านหนึ่งกล่าวว่า เห็นสมควรให้มีการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ที่ให้บริการการศึกษาแบบตลอดชีวิต

ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 ซึ่งเป็นผู้รับบริการสื่อวิทยุโทรทัศน์ เห็นว่าแนวโน้มนที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร ซึ่งหมายถึงการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อเสริมหรือสื่อหลักในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ทั้งขึ้นอยู่กับเนื้อหาของวิชานั้น ๆ มีความจำเป็นมากที่สุด ในปี 2535 โดยผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ในสถานะนักเรียน นิสิต นักศึกษา เช่น น.ส.วาทีณี ธนาวรรณ, น.ส.กัลยดา กุสุว้าง, นายสนธิรัตน์ บึงประยูร ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อเสริมในการเรียนการสอน จะช่วยให้ทำความเข้าใจในการเรียนได้มากยิ่งขึ้น และควรให้มีรายการที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละชั้น แต่ในปี 2539 ผู้เชี่ยวชาญให้ความจำเป็นระดับสูงสุด (90%) 3 ลักษณะแนวโน้มนคือ แนวโน้มนที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด แนวโน้มนที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน แนวโน้มนที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะแนวโน้มของทั้ง 2 กลุ่มในรอบ 1 จากนั้นของตัวเลขจะบ่งชี้ว่า ทั้งกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 มีความเห็นตรงกันว่า ในเรื่องการเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคนมีความจำเป็น สูงสุด และกลุ่ม 1 ยังให้ความสำคัญในเรื่องการเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน โดยให้ระดับความจำเป็นถึง 100% ในปี 2539 ด้วย ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 ให้ความสำคัญ ในเรื่องการเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด การให้บริการการเรียน ตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร ว่ามีความจำเป็นสูงสุดเช่นกัน จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 อาจตีความได้ว่าเป็นเพราะกลุ่ม 2 คือผู้รับบริการสื่อวิทยุโทรทัศน์ สิ่งของตนเองต้องการ จึงหมายถึงการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อประกอบการเรียนโดยตรง และสามารถมองเห็นเป็นรูปธรรม ได้มิใช่เป็นเพียงทฤษฎีหรือแนวคิดของการเรียนการสอนในอดีตที่ผ่านมา แต่ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 ซึ่งเป็นผู้บริหาร แนวคิดในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์จะเป็นไปอย่างกว้าง ๆ คือ เพื่อให้ความรู้ที่เป็น การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และให้ทุกคนได้มีโอกาสรับความรู้ผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งจัด ได้ว่าเป็นแนวคิดที่เป็นอุดมคติตามแบบฉบับของผู้บริหารส่วนใหญ่

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 การคาดคะเนระดับความจำเป็นทางการสื่อสารในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา
ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 และ 2 ในรอบที่ 2 ปี พ.ศ. 2535, 2539

ลักษณะแนวโน้ม	ปี พ.ศ.2535		ปี พ.ศ.2539	
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2
	ค่า	ค่า	ค่า	ค่า
	มัชฐาน	มัชฐาน	มัชฐาน	มัชฐาน
	%	%	%	%
1. การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียน ของตนเองอย่างเสรี	55	55	85	80
2. การเรียนที่ ผู้เรียนผู้สอน มีปฏิสัมพันธ์กัน(interaction) โดยผ่านช่องทางการสื่อสาร	55	75	70	85
3. การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอ สาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด	70	70	95	90
4. การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน	80	75	100	90
5. การให้บริการการเรียนตามหลักสูตร โดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร	65	80	90	90
6. การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษาแก่ประชาชน	76.8	70	100	80

จากตารางที่ 2 แสดงผลของการตอบแบบสอบถามรอบ 2 ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งก็ยังคงยืนยันคำตอบเดิมที่ตอบในรอบแรกแสดงให้เห็นถึงความมั่นใจว่า การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคนและการให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสารมีความจำเป็นสูงสุดในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา รวมทั้งการเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน ในปี 2539 ก็จะมีควมจำเป็นสูงสุดด้วยเช่นกัน ดังความเห็นของ ดร.พจน์ สะเพียรชัย ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 ว่า เมื่อเทคโนโลยีมากขึ้น การเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสารน่าจะให้โอกาสการเรียนแก่ทุกคนมากขึ้น และ ดร.สมาน งามสนิก ก็ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมเช่นกันว่ามีความจำเป็นที่จะใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา โดยเฉพาะการเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพของประชาชน เช่น ให้ความรู้ในเรื่องการเลือกตั้ง มีความจำเป็นต้องใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์มาก

สรุปได้ว่า ในปัจจัยด้านความจำเป็นทางการสื่อสาร ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 ต่างก็มีความเห็นสอดคล้องและเชื่อมั่นว่า การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน เป็นสิ่งจำเป็นในระดับสูงสุด โดยเฉพาะในปี 2539

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยการคาดคะเนระดับทรัพยากรทางการสื่อสาร

การคาดคะเนระดับทรัพยากรทางการสื่อสาร ในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 และ 2 เปรียบเทียบกันระหว่างกลุ่ม ในรอบที่ 1,2 ปี พ.ศ. 2535, 2539 ปรากฏผลดังนี้

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 การคาดคะเนระดับทรัพยากรทางการสื่อสารในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 และ 2 ในรอบที่ 1 ปี พ.ศ. 2535, 2539

ลักษณะแนวโน้ม	ปี พ.ศ. 2535		ปี พ.ศ. 2539	
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2
	ค่า มีพื้นฐาน %	ค่า มีพื้นฐาน %	ค่า มีพื้นฐาน %	ค่า มีพื้นฐาน %
1. การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียน ของตนเองอย่างเสรี	55	30	80	60
2. การเรียนที่ ผู้เรียนผู้สอน มีปฏิสัมพันธ์กัน(interaction) โดยผ่านช่องทางการสื่อสาร	45	20	65	50
3. การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอ สาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด	45	40	80	65
4. การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน	50	30	85	80
5. การให้บริการการเรียนตามหลักสูตร โดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร	40	45	75	70
6. การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษาแก่ประชาชน	65	35	90	80

จากตารางที่ 3 ค่ามัธยฐานที่มีมากที่สุดจะแสดงให้เห็นว่า ลักษณะแนวโน้มนี้มี
 ทรัพยากรมากที่สุดในปี 2535 และคาดว่าจะมีมากขึ้นในปี 2539 จากการตอบแบบสอบถามในรอบ
 ที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1, กลุ่ม 2

ถ้าจะพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ในปัจจุบันด้านความจำเป็นมาเปรียบเทียบกับทรัพยากร
 จะเห็นได้ว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นที่มั่นคงว่า การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน การเพิ่ม
 พูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน และการให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่อง
 ทางการสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็นมากที่สุด และมีทรัพยากรมากที่สุด แต่ค่ามากที่สุดสำหรับปัจจัยด้าน
 ทรัพยากรอยู่ในระดับต่ำกว่าปัจจัยด้านความจำเป็น คืออยู่ในช่วง 65%-90% ในความเห็นของกลุ่ม
 1 และ 45%-80% ในความเห็นของกลุ่ม 2 โดยที่กลุ่ม 1 ซึ่งเป็นผู้บริหารให้ความคาดหมายว่าในปี
 2539 ทรัพยากรในด้านการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน
 จะมีโอกาสเพิ่มขึ้นถึง 90% โดยให้เหตุผลว่าอีก 4-5 ปีข้างหน้า เทคโนโลยีด้านการสื่อสารจะ
 พัฒนาขึ้น คาดว่าคงจะมีการนำมาใช้ในการให้การศึกษาแก่ประชาชน แต่ในความเห็นของกลุ่ม 2
 ซึ่งเป็นผู้รับบริการสื่อวิทยุโทรทัศน์ เห็นว่าทรัพยากรจะเพิ่มขึ้นเพียงแค่ 80% ในปี 2539

เมื่อเปรียบเทียบค่าความจำเป็นด้านการสื่อสารกับค่าทรัพยากรทางการสื่อสารจะเห็น
 ได้ชัดว่า ค่าความจำเป็นมีสูงกว่าค่าทรัพยากรในทุกลักษณะแนวโน้ม โดยเฉพาะในลักษณะแนวโน้ม
 ด้านการเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชนผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่าอยู่ในระดับ
 มากที่สุดในปัจจัยทั้ง 2 ด้าน แต่ปัจจัยด้านความจำเป็นจะมีระดับสูงกว่าทรัพยากร

ในปัจจุบันด้านทรัพยากรนี้ ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 ซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริหารให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า
 ควรรวบรวมหน่วยงานของทางราชการที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการ
 ศึกษาทั้งหมด ให้เป็นสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาแห่งชาติ (ดร.สุวัฐ ศิลปอนันต์ อธิบดีกรม
 การศึกษานอกโรงเรียน) และคุณหญิงอัมพร มีสุข ก็ได้ให้ความเห็นว่า รัฐควรสนับสนุนด้าน
 งบประมาณในการกระจายสื่อวิทยุโทรทัศน์ไปทั่วประเทศ และรัฐควรสนับสนุนให้มีศูนย์ผลิตรายการ
 วิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

ดร.ลลิตา ฤกษ์สำราญ ให้ความเห็นว่าควรให้มีการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อ
 การศึกษา หรือสถาบันผลิตรายการ

ดร.พจน์ สะเพียรชัย กล่าวว่า การใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์ควรดำเนินการให้เป็นรูปธรรม
ควรมีการลดค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เพื่อให้เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์กระจายไปสู่ประชาชนได้มากขึ้น

ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 ได้ให้ความเห็นว่า ควรให้มีเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ประจำหมู่บ้าน
เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้จากสื่อวิทยุโทรทัศน์อย่างทัดเทียมกับคนในเมืองใหญ่ (นางสมเพศ
โรจนชีวะ)

จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 แสดงให้เห็นว่าควรให้มีการเพิ่มพูน
ทรัพยากรการสื่อสารเพื่อการศึกษา

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 การคาดคะเนระดับทรัพยากรทางการสื่อสารในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 และ 2 ในรอบที่ 2 ปี พ.ศ. 2535, 2539

ลักษณะแนวโน้ม	ปี พ.ศ. 2535		ปี พ.ศ. 2539	
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2
	ค่า มัธยฐาน %	ค่า มัธยฐาน %	ค่า มัธยฐาน %	ค่า มัธยฐาน %
1. การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียน ของตนเองอย่างเสรี	50	30	70	60
2. การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอน มีปฏิสัมพันธ์กัน(interaction) โดยผ่านช่องทางทางการสื่อสาร	45	20	65	50
3. การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอ สาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด	40	40	75	70
4. การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน	45	30	75	80
5. การให้บริการการเรียนตามหลักสูตร โดยอาศัยช่องทางทางการสื่อสาร	40	45	75	70
6. การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษาแก่ประชาชน	55	35	90	80

ในตารางที่ 4 จากการตอบแบบสอบถามรอบ 2 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่ม ก็ยังคงยืนยันในความเห็นเดิมว่า แนวโน้มที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน แนวโน้มที่ 6 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน และแนวโน้มที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร เป็นแนวโน้มที่มีทรัพยากรมากที่สุดแต่ว่ามากที่สุดของปัจจัยด้านทรัพยากร ก็ยังต่ำกว่าค่ามากที่สุดของปัจจัยด้านความจำเป็นสำหรับการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทุกแนวโน้ม

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยการคาดคะเนระดับสิทธิของการสื่อสาร

การคาดคะเนระดับสิทธิของการสื่อสารของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1,2 เปรียบเทียบกัน
ระหว่างกลุ่ม ในรอบที่ 1,2 ปี พ.ศ. 2535, 2539 ปรากฏผลดังนี้

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 การคาดคะเนระดับสิทธิทางการสื่อสารในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา
ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 และ 2 ในรอบที่ 1 ปี พ.ศ. 2535, 2539

ลักษณะแนวโน้ม	ปี พ.ศ. 2535		ปี พ.ศ. 2539	
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2
	ค่า มัชฌม %	ค่า มัชฌม %	ค่า มัชฌม %	ค่า มัชฌม %
1. การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียน ของตนเองอย่างเสรี	50	30	85	50
2. การเรียนที่ ผู้เรียนผู้สอน มีปฏิสัมพันธ์กัน(interaction) โดยผ่านช่องทางการสื่อสาร	40	20	70	45
3. การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอ สาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด	50	40	80	75
4. การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน	60	50	85	75
5. การให้บริการการเรียนตามหลักสูตร โดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร	50	50	85	70
6. การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษาแก่ประชาชน	65	50	95	70

จากตารางที่ 5 ค่ามัธยฐานที่ปรากฏจะแสดงให้เห็นลักษณะแนวโน้มที่ประชาชนมี
 สิทธิในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษามากที่สุด ทั้งในปี 2535 และ 2539 จากการตอบแบบ
 สอบถามในรอบที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่ม

ค่ามัธยฐานที่มีระดับสูงสุดคือ แนวโน้มเดียวกับปัจจัยด้านความจำเป็นและทรัพยากร
 (การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน ในความเห็นกลุ่ม 1 การเรียนที่ให้โอกาส
 แก่ทุกคน ในความเห็นกลุ่ม 2) แต่ค่ามัธยฐานจะอยู่ในระดับต่ำกว่าค่ามัธยฐานของระดับความ-
 จำเป็นด้านการสื่อสารประมาณ 10-15 % แม้ผู้เชี่ยวชาญจะมีความเห็นว่า การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพ
 ทางการศึกษาแก่ประชาชนและการเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน ประชาชนมีสิทธิใช้การสื่อสารใน 2
 ลักษณะแนวโน้มนี้มากแล้วก็ตามแต่ก็ยังน้อยกว่าระดับความจำเป็น

สังเกตจากค่ามัธยฐานของผู้เชี่ยวชาญ กลุ่ม 2 จะเห็นว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าค่ามัธยฐาน
 ของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 แต่ลักษณะแนวโน้มซ้ำ ๆ กัน ซึ่งอาจวิเคราะห์ได้ว่าผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 ซึ่ง
 เป็นผู้บริหารมีมุมมองที่ยังไม่สัมผัสถึงข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติ เนื่องจากเป็นเพียงผู้ให้นโยบาย แต่
 ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 เป็นผู้รับบริการสื่อวิทยุโทรทัศน์โดยตรง ย่อมเข้าใจดีว่าตนเองได้ใช้สิทธิใน
 การสื่อสารมากน้อยเพียงใด ค่าตัวเลขที่ออกมาจึงแตกต่างจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 การคาดคะเนระดับสิทธิทางการสื่อสารในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา
ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 และ 2 ในรอบที่ 2 ปี พ.ศ. 2535, 2539

ลักษณะแนวโน้ม	ปี พ.ศ. 2535		ปี พ.ศ. 2539	
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2
	ค่า มัธยฐาน %	ค่า มัธยฐาน %	ค่า มัธยฐาน %	ค่า มัธยฐาน %
1. การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียน ของตนเองอย่างเสรี	50	30	80	50
2. การเรียนที่ ผู้เรียนผู้สอน มีปฏิสัมพันธ์กัน(interaction) โดยผ่านช่องทางการสื่อสาร	40	20	70	45
3. การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอ สาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด	50	40	80	75
4. การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน	60	50	80	75
5. การให้บริการการเรียนตามหลักสูตร โดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร	50	50	80	70
6. การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษาแก่ประชาชน	60	50	90	75

จากตารางที่ 6 ถ้าดูตัวเลขค่ามัธยฐานจากการตอบแบบสอบถาม 2 รอบของผู้
 เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่มจะเห็นว่า มีความเห็นเช่นเดียวกันว่าในแนวโน้มที่ 3,4,5,6 คือการเรียน
 ที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด, การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน, การให้
 บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร, การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการ-
 ศึกษาแก่ประชาชน เป็นแนวโน้มที่ประชาชนมีสิทธิใช้การสื่อสารมากที่สุด แต่ความมากที่สุดของ
 ปัจจัยด้านสิทธิของการสื่อสารก็ยังต่ำกว่าปัจจัยด้านความจำเป็น แสดงว่าในขณะที่มีความจำเป็น
 ในการใช้การสื่อสารเพื่อการศึกษาสูง แต่ประชาชนยังมีสิทธิน้อยในการเลือกรับสาร

ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 ดร.พจน์ สะเพียรชัย เห็นว่าสิทธิของประชาชน
 จะถูกจำกัดด้วยระบบเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อม

นายเกษม สุวรรณกุล เห็นว่า สิทธิของประชาชนมีน้อยในระดับ 40-60 % เพราะ
 ถึงแม้จะมีสิทธิมากแต่ก็ไม่มีทรัพยากรมาสนองสิทธิ

ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 นายวรวิทย์ สุมิตรเหมาะ ก็มีความเห็นเช่นเดียวกับผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1
 คือเห็นว่า สิทธิประชาชนยังมีน้อยเพราะเศรษฐกิจไม่ดี และเห็นว่าสิทธิของประชาชนจะตกอยู่ใน
 กลุ่มของคนมีเงินหรือคนในเมืองมากกว่าคนในชนบท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของระดับความจำเป็น ทวีพยากรณ์และสิทธิของการสื่อสาร

ตารางที่ 7-10 เป็นการเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของระดับความจำเป็นในด้านการสื่อสาร ทวีพยากรณ์ทางการสื่อสาร และสิทธิของการสื่อสาร ในปี 2535, 2539 ของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 ทั้ง 2 รอบ เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นระดับของปัจจัยทั้ง 3 ในลักษณะแนวโน้มเดียวกัน ของผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกัน ผลของการเปรียบเทียบ จะชี้ชัดถึงแนวโน้มที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดในแต่ละปัจจัย

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบค่ามัชฌิมฐานของระดับความจำเป็นระดับทรัพยากรทางการสื่อสาร และระดับสิทธิทางการสื่อสาร ในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของกลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่ม 1 รอบ 1 ในปี 2535, 2539

แนวโน้มน	พ.ศ. 2535			พ.ศ. 2539		
	ความจำเป็น	ทรัพยากร	สิทธิ	ความจำเป็น	ทรัพยากร	สิทธิ
1.	55	50	50	90	80	85
2.	55	45	40	70	65	70
3.	70	45	50	95	80	80
4.	80 ⁿ	50	60	100 [*]	85	85
5.	65	40	50	90	75	85
6.	80 [*]	65 [*]	65 [*]	100 [*]	90 [*]	95 [*]

หมายเหตุ เครื่องหมาย * หมายถึงระดับสูงสุดของค่ามัชฌิมฐานในแต่ละปัจจัย

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของระดับความจำเป็นระดับทรัพยากรทางการสื่อสาร และระดับสิทธิทางการสื่อสาร ในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของกลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่ม 1 รอบ 2 ในปี 2535, 2539

แนวโน้มน	พ.ศ. 2535			พ.ศ. 2539		
	ความจำเป็น	ทรัพยากร	สิทธิ	ความจำเป็น	ทรัพยากร	สิทธิ
1.	55.0	50	50	85	70	80
2.	55	45	40	70	65	70
3.	70	40	50	95	75	80
4.	80*	45	60*	100*	75	80
5.	65	40	50	90	75	80
6.	76.8	55*	60*	100*	90*	90*

หมายเหตุ เครื่องหมาย * หมายถึงระดับสูงสุดของค่ามัธยฐานในแต่ละปัจจัย

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของระดับความจำเป็นทางการสื่อสารระดับทรัพยากรทาง
การสื่อสาร และระดับสิทธิทางการสื่อสาร ในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา
ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลุ่ม 2 รอบ 1 ในปี 2535, 2539

แนวโน้มน	พ.ศ. 2535			พ.ศ. 2539		
	ความจำเป็น	ทรัพยากร	สิทธิ	ความจำเป็น	ทรัพยากร	สิทธิ
1.	55	30	30	80	60	50
2.	75	20	20	85	50	45
3.	70	40	40	90*	65	75*
4.	75	30	50*	90*	80*	75*
5.	80*	45*	50*	90*	70	70
6.	70	35	50*	80	80*	70

หมายเหตุ เครื่องหมาย * หมายถึงระดับสูงสุดของค่ามัธยฐานในแต่ละปัจจัย

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของระดับความจำเป็นระดับทรัพยากรทางการสื่อสาร และระดับสิทธิทางการศึกษา ในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลุ่ม 2 รอบ 2 ในปี 2535, 2539

แนวโน้มน	พ.ศ. 2535			พ.ศ. 2535		
	ความจำเป็น	ทรัพยากร	สิทธิ	ความจำเป็น	ทรัพยากร	สิทธิ
1.	55	30	30	80	60	50
2.	75	20	20	85	50	45
3.	70	40	40	90*	75	75*
4.	75	30	50*	90*	80*	75*
5.	80*	45*	50*	90*	70	70
6.	70	35	50*	80	80*	75*

หมายเหตุ เครื่องหมาย * หมายถึงระดับสูงสุดของค่ามัธยฐานในแต่ละปัจจัย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการคาดคะเนระดับความจำเป็น ทรัพยากร และสิทธิของ การสื่อสารจากการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ กลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 ในปี 2535 และ 2539 ทั้งในรอบ 1, รอบ 2 พบว่า ในการจัดการเรียนการสอนที่เป็นการเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ประชาชน การใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อเสริมหรือสื่อหลักในการจัดการเรียนการสอน และการ-เรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน มีแนวโน้มที่ชัดเจนว่าเป็นสิ่งจำเป็น แต่ทรัพยากรยังมีน้อย การใช้ สิทธิของประชาชนก็ยังน้อยอยู่เช่นกัน ซึ่งจะสอดคล้องกับการเปรียบเทียบในตารางที่ 1-6 ที่มีข้อสรุปว่า การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชนเป็นสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญมาก เป็นพิเศษในทุกปัจจัย

จากผลการวิจัยในส่วนนี้สามารถยืนยันได้ว่า ปัจจัยทั้ง 3 ด้านคือ ความจำเป็นด้าน- การสื่อสาร ทรัพยากรทางการสื่อสาร และสิทธิการสื่อสาร ยังอยู่ในสภาวะไม่สัมพันธ์กันไม่ สามารถตอบสนองซึ่งกันและกันได้

โดยเฉพาะในแนวโน้มที่ 6 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน ซึ่ง ถ้าจะตีความตามความหมายที่แฝงเร้น (latent meaning) อยู่ในแนวโน้มนี้ ก็คงจะกล่าวได้ว่า ตั้งแต่ปี 2535 เป็นต้นไปถึงปี 2539 ประชาชนทุกเพศ-ทุกวัย ทุกระดับชั้น มีความจำเป็นต้อง เสาะแสวงหาความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เหมาะสมและทันกับความ แปรเปลี่ยนของสภาวะเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็ว

ผลการวิจัยในขั้นตอนนี้ จะนำไปสู่การวิจัยในขั้นต่อไป ที่จะหาความเร่งด่วนด้าน นโยบายโดยใช้ค่า PUI (The Policy Urgency Index) เพื่อพิสูจน์ให้เห็นชัดว่า แนวโน้มใด ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่สุด ที่รัฐต้องรีบดำเนินการภายในปี 2535 - 2539

ดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบาย (The Policy Urgency Index)

ผู้วิจัยได้ศึกษาสมการของดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบาย จากงานวิจัยเรื่อง การสื่อสาร 2552 (ศิริชัย ศิริภาชะ 2552 : 81) โดยได้สร้างดัชนีขึ้นเพื่อแสดงถึงความไม่สมดุลของสภาพแวดล้อมทางการสื่อสารระหว่างระดับการคาดคะเนของความต้องการด้านการสื่อสารกับการคาดคะเนของทรัพยากรด้านการสื่อสารและความไม่สมดุลดังกล่าวจะเกิดมากยิ่งขึ้น ถ้าการมีสิทธิทางการสื่อสารมีอัตราสูงซึ่งเป็นตัวบ่งชี้กับนโยบายความจำเป็นเร่งด่วน จากแนวคิดดังกล่าว ดร.ศิริชัย ศิริภาชะ ได้เสนอสมการของดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบายดังนี้คือ ผลต่างระหว่างระดับความต้องการการสื่อสารกับระดับทรัพยากรทางด้านการสื่อสารโดยมีค่าความสำคัญของสิทธิทางการสื่อสารเป็นตัวถ่วงดุลซึ่งจะเขียนเป็นสมการดังนี้คือ

ค่าดัชนีของความเร่งด่วนด้านนโยบาย = (ความต้องการ - ทรัพยากร) x สิทธิ

ซึ่งค่าดัชนีของความเร่งด่วนด้านนโยบายเป็นตัวแสดงถึงความไม่สมดุลของสภาพแวดล้อมทางการสื่อสารดังกล่าว แล้วมาประยุกต์เทียบเคียงใช้กับการวิจัยในครั้งนี้คือ การคิดค่าดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบายนี้ผู้วิจัยได้นำเอาค่าความจำเป็นด้านการสื่อสาร ทรัพยากรทางการสื่อสาร และสิทธิของการสื่อสารมาแทนค่าในสมการ ถ้าปรากฏว่าตัวแปรใดมีค่าสูงกว่าทรัพยากร จะทำให้ค่าดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบายมีค่าสูงขึ้น ยิ่งระดับความจำเป็นมีสูงกว่าระดับทรัพยากรมากเท่าใด ก็ยิ่งเพิ่มดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบายให้สูงขึ้นเท่านั้น

สมการของดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบายของการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

ค่าดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบาย = (ความจำเป็น - ทรัพยากร) x สิทธิ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยหาค่า ดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบาย (PUI)

การหาค่าดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบาย (PUI) จากการคาดคะเนของผู้เชี่ยวชาญ
กลุ่ม 1 เปรียบเทียบกันเองในกลุ่ม จากการตอบแบบสอบถามรอบที่ 1,2 ในปี พ.ศ. 2535,
2539 ปรากฏผลดังนี้

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ค่าดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบาย (PUI) จากการคาดคะเนของผู้เชี่ยวชาญ
กลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 ปี พ.ศ. 2535, 2539 จากการตอบแบบสอบถาม
ในรอบที่ 1

ลักษณะแนวโน้ม	ปี พ.ศ.2535		ปี พ.ศ.2539	
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2
1. การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียน ของตนเองอย่างเสรี	106	806	406	731
2. การเรียนที่ ผู้เรียนผู้สอน มีปฏิสัมพันธ์กัน(interaction) โดยผ่านช่องทางสื่อสาร	350	1181	306	981
3. การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอ สาระศึกษาได้ค่างสมจริงที่สุด	969	1619	925	1519
4. การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน	888	1619	944	1081
5. การให้บริการการเรียนตามหลักสูตร โดยอาศัยช่องทางสื่อสาร	675	1231	356	750
6. การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษาแก่ประชาชน	600	1450	781	606

จากตารางที่ 11 การจัดอันดับของดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบาย ในปี พ.ศ. 2535 และ 2539 ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 จากการตอบแบบสอบถาม รอบ 1 เปรียบเทียบกัน ผลปรากฏดังนี้

กลุ่ม 1 ปี 2535

- อันดับ 1 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด (PUI = 969)
- อันดับ 2 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (PUI = 888)
- อันดับ 3 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร (PUI = 675)
- อันดับ 4 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (PUI = 600)
- อันดับ 5 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร (PUI = 350)
- อันดับ 6 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี (PUI = 106)

กลุ่ม 2 ปี 2535

- อันดับ 1 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด (PUI = 1619)
และการเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (PUI = 1619)
- อันดับ 3 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (PUI = 1450)
- อันดับ 4 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร (PUI = 1231)
- อันดับ 5 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร (PUI = 1181)
- อันดับ 6 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี (PUI = 806)

กลุ่ม 1 ปี 2539

- อันดับ 1 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (PUI = 944)
- อันดับ 2 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด (PUI = 925)
- อันดับ 3 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (PUI = 781)
- อันดับ 4 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี (PUI = 406)
- อันดับ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร (PUI = 356)
- อันดับ 6 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร (PUI = 306)

กลุ่ม 2 ปี 2539

- อันดับ 1 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด (PUI = 1519)
- อันดับ 2 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (PUI = 1081)
- อันดับ 3 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร (PUI = 981)
- อันดับ 4 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร (PUI = 750)
- อันดับ 5 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี (PUI = 731)
- อันดับ 6 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (PUI = 606)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากค่าดัชนีที่เรียงลำดับตั้งแต่มากมาหาน้อยของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่มในปี 2535 ของการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 1 จะเห็นได้ว่า ลักษณะแนวโน้มที่มีค่าดัชนีความแรงค่าสูงสุด คือ แนวโน้มที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด และแนวโน้มที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคนซึ่งเป็นความเห็นที่สอดคล้องกันทั้ง 2 กลุ่ม แสดงให้เห็นว่าในลักษณะ ทั้ง 2 แนวโน้มมีความจำเป็นเร่งด่วนที่สุด ด้านนโยบายสมควรให้รับดำเนินการในช่วงปี พ.ศ. 2535-2539

ดัชนีที่เป็นตัวเลขของกลุ่ม 2 สูงกว่าการคาดคะเนของกลุ่ม 1 มาก ($1619 - 969 = 650$, $1619 - 888 = 731$) อาจตีความได้ว่าผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 เห็นว่าในเรื่องของแนวโน้มดังกล่าวมีความจำเป็นเร่งด่วนที่สุดที่ต้องดำเนินการให้ได้ โดยผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การนำเสนอสาระศึกษานั้นสื่อวิทยุโทรทัศน์เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับผู้เรียน (น.ส. กัลยา กุ้วว่าง) และนายเมธี มีมุข ก็ได้ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่าการนำเสนอสาระศึกษานั้น สื่อวิทยุโทรทัศน์เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดเพราะถือเป็นการนำประสบการณ์ตรงมาให้ผู้ชม

น.ส.ชโรบล เรียงสุวรรณ ให้ความเห็นว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์เป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะสังคมทุกวันนี้ทุกคนต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง มิฉะนั้นจะสู้คนอื่นไม่ได้ และกล่าวว่าการในปัจจุบันการให้ความรู้ผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์โดยตรงยังมีน้อย จะมีก็เพียงสอดแทรกเข้าไปเล็กน้อยเท่านั้น

ส่วนผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 ได้ให้เหตุผลประกอบว่า ควรให้มีความเสนอภาคทางการศึกษา คือควรจัดให้ทุกคนมีโอกาสรับความรู้อย่างทัดเทียมกัน (ดร.คุณหญิงอัมพร มีสุข) และดร. พจน์ สะเพียรชัย ก็ได้ให้ความเห็นว่า การผลิตรายการในขณะนี้ต้องพัฒนาให้มากกว่านี้ นั้นย่อมหมายถึงว่า สมควรให้มีการผลิตรายการดี ๆ เช่น รายการสาระศึกษา เพื่อนำเสนอประชาชน

ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ให้ความเห็นว่า ภาครัฐเพิ่มโอกาสให้ประชาชนได้รับสื่อวิทยุโทรทัศน์เพิ่มขึ้น โดยให้มีโทรทัศน์ประจำหมู่บ้าน

ในลักษณะแนวโน้มที่มีค่าดัชนีต่ำสุดของกลุ่ม 1 ในปี 2535 คือ การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี และในปี 2539 เรื่องการเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางสื่อสาร มีค่า PUI เพียง 106 และ 306 ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 ก็มีความเห็นว่าการเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี เป็นนโยบายที่มีความเร่ง

ค่าน้อยเช่นกัน แต่มีค่า PUI 806 ซึ่งสูงกว่ากลุ่ม 1 มาก ($806-106 = 700$) และค่าต่ำสุดของกลุ่ม 2 ในปี 2539 ในเรื่องการเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน มีค่า PUI = 606 ซึ่งจากตัวเลขของกลุ่ม 2 นี้อาจตีความได้ว่า แม้ค่าดัชนีความเร่งด่วนจะเป็นตัวเลขที่น้อยที่สุดของกลุ่ม 2 แต่ค่าก็ยังสูงกว่ากลุ่ม 1 มาก การที่ค่าสูงแสดงว่ากลุ่ม 2 ยังเห็นความสำคัญของการเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี และการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียน ผู้สอนตลอดจนการเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชนจะเป็นความเร่งด่วนด้านนโยบายด้วย แต่ทั้งนี้ การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด และการเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน ควรเป็นความเร่งด่วนที่อยู่ในลำดับความสำคัญต้น ๆ

จากการเรียงลำดับค่าดัชนี PUI ในปี 2539 ของทั้ง 2 กลุ่ม จะเห็นว่ากลุ่ม 1 ค่า PUI สูงสุดคือ ลักษณะแนวโน้มนำในเรื่องการเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (PUI = 944) กลุ่ม 2 ค่า PUI สูงสุดคือ การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด (PUI = 1519) ซึ่งยังคงมีค่าดัชนีความเร่งด่วนสูงเช่นเดียวกับในปี 2535 และค่าดัชนีของกลุ่ม 2 ก็ยังสูงกว่าของกลุ่ม 1 เป็นการยืนยันได้ว่าในเรื่องของการเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน และการนำเสนอสาระศึกษาผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์ในการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นสูงสุด เป็นความเร่งด่วนด้านนโยบาย ที่สมควรให้มีการดำเนินการในเรื่องนี้ ทั้งในปี 2535 และ 2539

ถ้าจะเปรียบเทียบดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบายกับการคาดคะเนระดับความจำเป็นทางการสื่อสารระดับทรัพยากรทางการสื่อสาร และระดับสิทธิของการสื่อสารที่ได้ทำการวิเคราะห์มาแล้วในเบื้องต้นก็จะพบว่า มีความสอดคล้องต้องกันมาก คือ ลักษณะแนวโน้มนำดังกล่าวที่มีค่าดัชนีความเร่งด่วนสูงสุดจะมีระดับความจำเป็นสูงสุด เช่นเดียวกับระดับทรัพยากรและระดับสิทธิเพียงแต่ระดับสูงสุดของทรัพยากรและสิทธิจะน้อยกว่าระดับสูงสุดของความจำเป็น ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ปรากฏเช่นนี้ได้บ่งชี้อย่างชัดเจนว่า ลักษณะแนวโน้มนำดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนด้านนโยบายที่ต้องเร่งดำเนินการให้เป็นรูปธรรมภายในปี 2535-2539

ตารางที่ 12 ค่าดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบาย (PUI) จากการคาดคะเนของผู้เชี่ยวชาญ
กลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 ปี พ.ศ. 2535, 2539 จากการตอบแบบสอบถาม
ในรอบที่ 2

ลักษณะแนวโน้ม	ปี พ.ศ.2535		ปี พ.ศ.2539	
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2
1. การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเว็ช ของตนเองอย่างเสรี	538	819	688	838
2. การเรียนที่ ผู้เรียนผู้สอน มีปฏิสัมพันธ์กัน(interaction) โดยผ่านช่องทางสื่อสาร	219	813	213	1081
3. การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอ สาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด	1225	1569	1275	1213
4. การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน	1431	1906	1294	1294
5. การให้บริการการเรียนตามหลักสูตร โดยอาศัยช่องทางสื่อสาร	788	1038	569	950
6. การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษาแก่ประชาชน	1056	1356	994	725

จากตารางที่ 12 การจัดอันดับของดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบาย ในปี พ.ศ.2535, 2539 ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 จากการตอบแบบสอบถาม รอบ 2 เปรียบเทียบกันแล้วปรากฏผล ดังนี้

กลุ่ม 1 ปี 2535

- อันดับ 1 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (PUI = 1431)
- อันดับ 2 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด (PUI = 1225)
- อันดับ 3 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (PUI = 1056)
- อันดับ 4 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร (PUI = 788)
- อันดับ 5 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี (PUI = 538)
- อันดับ 6 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร (PUI = 219)

กลุ่ม 2 กลุ่ม 2535

- อันดับ 1 และการเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (PUI = 1906)
- อันดับ 2 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด (PUI = 1569)
- อันดับ 3 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (PUI = 1356)
- อันดับ 4 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร (PUI = 1038)
- อันดับ 5 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี (PUI = 819)
- อันดับ 6 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร (PUI = 813)

กลุ่ม 1 ปี 2539

- อันดับ 1 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (PUI = 1294)
- อันดับ 2 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด (PUI = 1275)
- อันดับ 3 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (PUI = 994)
- อันดับ 4 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี (PUI = 688)
- อันดับ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร (PUI = 569)
- อันดับ 6 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร (PUI = 213)

กลุ่ม 2 ปี 2539

- อันดับ 1 และ การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (PUI = 1294)
- อันดับ 2 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด (PUI = 1213)
- อันดับ 3 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร (PUI = 1081)
- อันดับ 4 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร (PUI = 950)
- อันดับ 5 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี (PUI = 838)
- อันดับ 6 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (PUI = 725)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการจัดลำดับดัชนีความเร่งด่วนด้านนโยบาย (PUI) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่ม ในรอบที่ 2 นี้ ลักษณะแนวโน้มในเรื่องการเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคนก็ยังคงมีค่าดัชนีสูงสุด เช่นเดียวกับรอบแรก และเรื่องเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด เป็นอันดับรอง แนวโน้มที่มีค่าดัชนีต่ำสุดก็ยังคงเป็นเรื่องของการเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร ทั้ง 2 กลุ่มทั้ง 2 ปี จะแตกต่างเฉพาะกลุ่ม 2 ในปี 2539 ที่ค่าดัชนีความเร่งด่วนในเรื่องการเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน จะอยู่ในระดับต่ำสุด แต่ก็ไม่ได้เปลี่ยนไปจากการตอบแบบสอบถามในรอบ 1

ในรอบที่ 2 นี้ ค่าดัชนีของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 ก็ยังคงน้อยกว่าของกลุ่ม 2 ทั้งในปี 2535 และ 2539 เช่นเดิม ค่า PUI ที่ปรากฏจะยืนยันได้ว่า ความเร่งด่วนด้านนโยบายที่รัฐมีความจำเป็นต้องเร่งดำเนินการโดยด่วน (ภายในปี 2535-2539) นั้น คือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนที่ไม่แยกชีวิตการทำงานออกจากการเรียน ประชาชนทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในภูมิภาคใด มีสิทธิได้รับการศึกษาอย่างทัดเทียมกัน ตามความพอใจและตามศักยภาพของตนเอง นั่นคือการเรียนที่เปิดโอกาสแก่ทุกคน

นโยบายเร่งด่วนอันดับต่อมาคือ การใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์ถ่ายทอดความรู้ที่มีกระบวนการตั้งแต่อง่ายไปจนถึงซับซ้อน และนำสิ่งที่อยู่ห่างไกลจากผู้เรียนมานำเสนอได้โดยใช้เวลาน้อยกว่าจะไปสัมผัสด้วยตนเอง เป็นการให้ความรู้ที่ประหยัดทั้งเวลาและงบประมาณ

การดำเนินการใน 2 ลักษณะแนวโน้มนี้ ต้องการทรัพยากรด้านสื่อวิทยุโทรทัศน์ที่ครอบคลุมไปถึงบุคลากรที่ผลิตรายการ งบประมาณ อุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ที่กระจายไปตามชุมชนต่าง ๆ เพื่อสนองตอบนโยบายความเร่งด่วนนี้ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์) ที่ว่าเมื่อการเทคโนโลยีสื่อสารเจริญขึ้น ประชาชนทุกคนควรมีโอกาสได้รับการบริการด้านการสื่อสาร (วิทยุโทรทัศน์) อย่างทัดเทียมกัน รัฐควรจัดสรรงบประมาณในการจัดหาเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์กระจายไปยังชุมชนทุกแห่งทั่วประเทศ เพื่อให้ประชาชนเหล่านั้นมีโอกาสรับสารที่เป็นประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตของตนเองอย่างทัดเทียมกัน นั้นย่อมหมายความว่าหากจะดำเนินการสื่อสารรองรับจึงจะสามารถสนองตอบความจำเป็นดังกล่าวได้ ซึ่งจะมีผลต่อการใช้สิทธิการสื่อสารของประชาชนด้วย เพราะทรัพยากรคือปัจจัยที่ทำให้ประชาชนมีโอกาสเลือกรับสารตามความต้องการและตามศักยภาพของตนเอง ทั้งนี้ทั้งนั้นรัฐหรือผู้ผลิตรายการควรพิจารณาเองว่าจะนำเสนออะไรแก่ผู้ชมบ้าง

ดังนั้นผลการวิจัยที่ผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบค่า PUI ระหว่างกลุ่มและต่างกลุ่ม พบว่า ค่า PUI สูงสุดคือ เรื่องของการเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด และการเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคนเป็นความเห็นที่ตรงกันทั้งหมดไม่ว่าจะพิสูจน์ด้วยวิธีใด แสดงให้เห็นว่า นโยบายเร่งด่วนที่รัฐต้องพิจารณาปรับดำเนินการภายในปี 2535 - 2539 คือเรื่องเกี่ยวกับการให้ความรู้ที่นำเสนออย่างเป็นรูปธรรมและนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ และเรื่องเกี่ยวกับการกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน ให้ประชาชนในทุกภูมิภาคมีสิทธิได้รับความรู้ผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์ อย่างถ้วนทั่วและทัดเทียมกัน

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พลวัตดัชนี (Dynamic Index - DI)

พลวัตดัชนีเป็นดัชนีที่ใช้สำหรับเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการคาดคะเนในระยะยาว ในส่วนที่เกี่ยวกับอัตราการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาต่าง ๆ การคำนวณหาค่าพลวัตดัชนีคิดจากสมการดังต่อไปนี้

$$\text{พลวัตดัชนี (DI)} = \text{การเปลี่ยนแปลงของความจำเป็น (2535-2539)} + \text{การเปลี่ยนแปลงของทรัพยากร (2535-2539)} + \text{การเปลี่ยนแปลงของสิทธิ (2535-2539)}$$

จากข้อมูลการคาดคะเนของผู้เชี่ยวชาญและนำมาคำนวณตามสูตรหาค่าพลวัตดัชนีปรากฏผลอยู่ในตารางที่ 13-17 ซึ่งค่าพลวัตดัชนีดังกล่าวนี้เป็นการแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของความจำเป็นด้านการสื่อสาร การเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรการสื่อสารและการเปลี่ยนแปลงด้านสิทธิของการสื่อสาร ในช่วงระยะเวลาตลอด 5 ปีข้างหน้า พร้อมกันนี้ยังเป็นเครื่องชี้แสดงให้เห็นความเปลี่ยนแปลงทั้งหมดที่คาดว่าจะเกิดขึ้นทางด้านการสื่อสารอีกด้วย ผลการวิเคราะห์ค่าพลวัตดัชนีจะนำมาสนับสนุนค่า PUI ที่วิเคราะห์ได้ว่าแนวโน้มที่มีความเร่งด่วนด้านนโยบายสูงสุด มีความเปลี่ยนแปลงในอนาคตเพียงใด

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยหาค่า Dynamic Index (DI) ของกลุ่ม 1

ในตารางที่ 13 ถึงตารางที่ 14 เป็นการวิเคราะห์หาค่าพลวัตดัชนี (DI) ในปัจจัยด้านความจำเป็นทางการสื่อสาร ทรัพยากรทางการสื่อสาร และสิทธิของการสื่อสาร ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ กลุ่ม 1 ในรอบที่ 1, 2 ปี พ.ศ. 2535, 2539 ปรากฏผลดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ค่าพลวัตดัชนีของการเปลี่ยนแปลงความจำเป็นทางการสื่อสาร การเปลี่ยนแปลง
ของทรัพยากรทางการสื่อสาร และการเปลี่ยนแปลงของสิทธิทางการสื่อสาร
ระหว่างปี พ.ศ.2535-2539 (กลุ่ม 1 รอบ 1)

แนวโน้มน	ความจำเป็นที่ เปลี่ยนแปลง	ทรัพยากรที่ เปลี่ยนแปลง	สิทธิที่ เปลี่ยนแปลง	พลวัตดัชนี
1	20.00	20.62	22.5	63.12
2	16.88	21.87	24.37	63.12
3	18.75	23.125	21.25	63.125
4	17.5	23.125	22.50	63.125
5	18.75	25.00	21.25	65.00
6	20.63	21.87	20.00	62.50

จากตาราง 13 ดัชนีที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงระดับความจำเป็นทางการ
สื่อสาร ทรัพยากรทางการสื่อสาร และสิทธิทางการสื่อสารใน 5 ปีข้างหน้า สามารถแจก
แจงอัตราการเปลี่ยนแปลงโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้

ความจำเป็นทางการสื่อสาร

อันดับ 1 แนวโน้มนที่ 6 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (20.63)

อันดับ 2 แนวโน้มนที่ 1 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี
(20.00)

อันดับ 3 แนวโน้มนที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระสำคัญได้อย่างสมจริง
ที่สุด (18.75)

และแนวโน้มนที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางทางการ
สื่อสาร (18.75)

อันดับ 4 แนวโน้มนที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (17.5)

อันดับ 5 แนวโน้มที่ 2 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร (16.88)

ทรัพยากรทางการสื่อสาร

อันดับ 1 แนวโน้มที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตร โดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร (25.00)

อันดับ 2 แนวโน้มที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด (23.125)

แนวโน้มที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (23.125)

อันดับ 4 แนวโน้มที่ 2 การเรียนที่ผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร (21.82)

และแนวโน้มที่ 6 การเพิ่มพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (21.87)

อันดับ 6 แนวโน้มที่ 1 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี (20.62)

สิทธิทางการสื่อสาร

อันดับ 1 แนวโน้มที่ 2 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร (24.75)

อันดับ 2 แนวโน้มที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (22.50)

และแนวโน้มที่ 1 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี (22.5)

อันดับ 4 แนวโน้มที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด (21.25)

และแนวโน้มที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร (21.25)

อันดับ 6 แนวโน้มที่ 6 การเพิ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่ประชาชน (20.00)

จากการจัดลำดับความเปลี่ยนแปลงของความจำเป็นทางการสื่อสาร ทรรศการทางการสื่อสาร และสิทธิทางการสื่อสาร ในระยะ 5 ปีข้างหน้า จะพบว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงของทุกปัจจัยที่อยู่ในระดับสูงที่สุดจะไม่ตรงกันเลย ในปัจจัยความจำเป็นด้านการสื่อสาร อัตราการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน จะมีค่า D1 สูงสุด ซึ่งอาจสรุปได้ว่าใน 5 ปีข้างหน้า การให้ความรู้เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นการศึกษาแบบไม่จำกัดเพศ วัย คุณวุฒิของผู้เรียน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เป็นการศึกษาตลอดชีวิต จะมีความจำเป็นเพิ่มมากขึ้น

ส่วนในปัจจัยด้านทรรศการทางการสื่อสารนั้น อัตราการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการให้บริการการเรียนตามหลักสูตร โดยอาศัยช่องทางการสื่อสารมากที่สุด นั่นก็คือ ใน 5 ปีข้างหน้า ทรรศการทางด้านการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อเสริมหรือสื่อหลักในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ทั้งขึ้นช้อยู่กับเนื้อหาของวิชานั้น ๆ จะมีเพิ่มมากขึ้น

ในขณะที่ในปัจจัยด้านสิทธิทางการสื่อสาร แนวโน้มในเรื่องการเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร จะมีอัตราการเปลี่ยนแปลงสูงสุด แสดงว่าใน 5 ปีข้างหน้า ประชาชนจะมีสิทธิเรียนโดยโต้ตอบกับผู้สอนได้ในทันทีทันใดโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร แม้จะอยู่ที่คนละสถานที่ ในประเทศหรือระหว่างประเทศ

ศูนย์วิทยุทรรศการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ค่าพลวัตดัชนีของการเปลี่ยนแปลงความจำเป็นทางการสื่อสาร การเปลี่ยนแปลง
ของทรัพยากรทางการสื่อสาร และการเปลี่ยนแปลงของสิทธิทางการสื่อสาร
ระหว่างปี พ.ศ. 2535-2539 (กลุ่ม 1 รอบ 2)

แนวโน้มน	ความจำเป็นที่ เปลี่ยนแปลง	ทรัพยากรที่ เปลี่ยนแปลง	สิทธิที่ เปลี่ยนแปลง	พลวัตดัชนี
1	20.00	21.87	23.125	64.99
2	18.13	21.25	23.125	62.50
3	19.37	23.12	23.75	66.24
4	18.12	26.25	23.75	68.12
5	18.125	25.00	23.125	66.25
6	18.75	23.12	20.00	61.87

จากตาราง 14 ดัชนีที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงระดับความจำเป็นทางการ
สื่อสาร ทรัพยากรทางการสื่อสาร และสิทธิทางการสื่อสารใน 5 ปีข้างหน้า สามารถแจก
แจงอัตราการเปลี่ยนแปลงโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้

ความจำเป็นทางการสื่อสาร

อันดับ 1 แนวโน้มนที่ 1 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี
(20.00)

อันดับ 2 แนวโน้มนที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสม
จริงที่สุด (19.37)

อันดับ 3 แนวโน้มนที่ 6 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (18.75)

อันดับ 4 แนวโน้มนที่ 2 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทาง การ
สื่อสาร (18.13)

อันดับ 5 แนวโน้มนที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (18.12)

และแนวนิยมที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการ
สื่อสาร (18.125)

ทรัพยากรทางการสื่อสาร

อันดับ 1 แนวนิยมที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (26.25)

อันดับ 2 แนวนิยมที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการ
สื่อสาร (25.00)

อันดับ 3 แนวนิยมที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริง
ที่สุด (23.12)

และแนวนิยมที่ 6 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (23.12)

อันดับ 5 แนวนิยมที่ 1 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี (21.87)

อันดับ 6 แนวนิยมที่ 2 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการ
ศึกษา (21.25)

สิทธิทางการสื่อสาร

อันดับ 1 แนวนิยมที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด
(23.75)

แนวนิยมที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (23.75)

อันดับ 3 แนวนิยมที่ 1 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี
(23.125)

แนวนิยมที่ 2 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการ
สื่อสาร (23.125)

แนวนิยมที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการ
สื่อสาร (23.125)

อันดับ 6 แนวนิยมที่ 6 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่ประชาชน (20.00)

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 ในรอบ 2 นี้ จะเปลี่ยนแปลงจากคำตอบรอบ 1 ทุก
ปัจจัยเช่น ในปัจจัยความจำเป็นด้านการสื่อสาร อัตราการเปลี่ยนแปลงที่มีมากที่สุดคือในเรื่องของ

การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี แต่ค่า DI ก็ไม่ได้แตกต่างจากคำตอบรอบแรกมากนัก (รอบ 1 DI = 20.63 รอบ 2 ค่า DI = 20.00) แสดงให้เห็นว่าแม้ผู้เชี่ยวชาญจะเห็นว่า การเพิ่มพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของประชาชนจะเป็นสิ่งจำเป็นมากยิ่งขึ้นในอีก 5 ปีข้างหน้า แต่ในเรื่องการเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี ไม่มีการเข้าชั้นเรียน ในศตวรรษที่ 21 เทคโนโลยีสารสนเทศก็จะเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นมากยิ่งขึ้นในอนาคตเช่นกัน

ในปัจจุบันด้านทรัพยากรทางการสื่อสาร แนวโน้มในเรื่องการเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน มีอัตราการเปลี่ยนแปลงสูงสุด หมายความว่าใน 5 ปีข้างหน้า การเรียนที่ไม่แยกชีวิตการทำงาน ออกจากการเรียน ประชาชนทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในภูมิภาคใดมีสิทธิได้รับการศึกษาอย่างทัดเทียมกัน ตามความพอใจและตามศักยภาพของตนเอง จะมีทรัพยากรเพื่อการนี้เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ในรอบ 1 อัตราการเปลี่ยนแปลงในเรื่องให้บริการการเรียนตามหลักสูตรจะมีทรัพยากรมากขึ้น ซึ่งอัตราการเปลี่ยนแปลงของทั้ง 2 รอบที่ไม่ตรงกันนี้ ค่า DI ของรอบ 2 จะสูงกว่าของรอบแรกเล็กน้อย (รอบแรก 21.00 รอบสอง 26.25) และแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงที่มีค่า DI สูงสุดในรอบ 1 (การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร) จะมีอันดับความเปลี่ยนแปลงในระดับที่ 2 ของการตอบแบบสอบถามรอบ 2 นั้นย่อมหมายความว่า แม้จะถาม 2 รอบ แต่ผู้เชี่ยวชาญก็ยังเห็นว่า การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสารก็จะต้องมีทรัพยากรเพิ่มมากขึ้นแน่นอน

ในปัจจุบันด้านสิทธิของการสื่อสาร แนวโน้มในเรื่องการเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุดจะมีอัตราการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด แสดงว่าในอีก 5 ปีข้างหน้า ประชาชนจะมีสิทธิรับความรู้ที่เป็นการถ่ายทอดกระบวนการตั้งแต่อง่ายไปจนถึงซับซ้อน และมีสิทธิได้รับชมสิ่งที่อยู่ห่างไกลจากตัวเองได้มากขึ้น ในปัจจุบันด้านสิทธิของการสื่อสารนี้ ในรอบที่ 1 แนวโน้มในเรื่องการเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันจะมีอัตราการเปลี่ยนแปลงสูงสุดใน 5 ปีข้างหน้า แต่ในรอบ 2 แนวโน้มนี้จะอยู่ในลำดับที่ 2 ค่า DI ก็ไม่ได้แตกต่างจากรอบ 1 มากนัก (รอบ 1 DI = 24.75 รอบ 2 = 23.125) แสดงให้เห็นว่าถึงอย่างไรประชาชนก็จะต้องมีสิทธิในการเรียนที่สามารถโต้ตอบกับผู้สอนโดยอาศัยช่องทางการสื่อสารได้มากขึ้นใน 5 ปีข้างหน้า

จากคำตอบที่เปลี่ยนไปในรอบ 2 นี้ ผู้เชี่ยวชาญที่เปลี่ยนแปลงความคิดเห็นได้ให้เหตุผลว่า เนื่องจากในการตอบรอบแรกเป็นการคาดการณ์ตามอคติหรือความน่าจะเป็น แต่ใน

รอบที่ 2 คิดตามสภาพความเป็นจริงในทางปฏิบัติ หากจะสังเกตจากค่า DI เปรียบเทียบกับ 2 รอบจะพบว่าค่า DI ในรอบ 2 สูงกว่ารอบแรก ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าการเรียนที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เรียนอย่างเสรีและถาวรทั่ว รวมทั้งการเรียนการสอนที่ต้องเสนอความรู้ให้เป็นรูปธรรม เป็นสิ่งที่มีแนวโน้มว่าจะเปลี่ยนแปลงไปมากในอนาคต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยหาค่า D1 ของกลุ่ม 2

ในตารางที่ 15 ถึงตารางที่ 16 เป็นการวิเคราะห์หาค่าพลวัตดัชนี (D1) ในปัจจัยด้านความจำเป็นทางการสื่อสาร ทรัพยากรทางการสื่อสาร และสิทธิของการสื่อสาร ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 ในรอบที่ 1, 2 ปี พ.ศ. 2535, 2539 ปรากฏผลดังนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ค่าพลวัตดัชนีของการเปลี่ยนแปลงความจำเป็นทางการสื่อสาร การเปลี่ยนแปลง
ของทรัพยากรทางการสื่อสาร และการเปลี่ยนแปลงของสิทธิทางการสื่อสาร
ระหว่างปี พ.ศ. 2535-2539 (กลุ่ม 2 รอบ 1)

แนวโน้ม	ความจำเป็นที่ เปลี่ยนแปลง	ทรัพยากรที่ เปลี่ยนแปลง	สิทธิที่ เปลี่ยนแปลง	พลวัตดัชนี
1	19.37	27.5	17.5	64.37
2	12.50	23.12	18.12	53.74
3	15.00	21.25	21.87	58.12
4	12.50	26.25	20.62	59.37
5	12.50	21.87	16.88	51.25
6	15.63	31.87	21.25	68.75

จากตาราง 15 ดัชนีที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงระดับความจำเป็นทางการ
สื่อสาร ทรัพยากรทางการสื่อสาร และสิทธิทางการสื่อสารใน 5 ปีข้างหน้า ซึ่งสามารถแจก
แจงอัตราการเปลี่ยนแปลงโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้

ความจำเป็นทางการสื่อสาร

อันดับ 1 แนวโน้มที่ 1 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี
(19.37)

อันดับ 2 แนวโน้มที่ 6 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (15.63)

อันดับ 3 แนวโน้มที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริง
ที่สุด (15.00)

อันดับ 4 แนวโน้มที่ 2 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางทางการ
สื่อสาร (12.50)

แนวโน้มที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (12.50)

แนวนโยบายที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางทาง
สื่อสาร (12.50)

ทวีธาภิเศกทางการสื่อสาร

อันดับ 1 แนวนโยบายที่ 6 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (31.87)

อันดับ 2 แนวนโยบายที่ 1 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี
(27.5)

อันดับ 3 แนวนโยบายที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (26.25)

อันดับ 4 แนวนโยบายที่ 2 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทาง
สื่อสาร (23.12)

อันดับ 5 แนวนโยบายที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางทางการสื่อสาร
(21.87)

อันดับ 6 แนวนโยบายที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด
(21.25)

สิทธิทางการสื่อสาร

อันดับ 1 แนวนโยบายที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริง
ที่สุด (21.87)

อันดับ 2 แนวนโยบายที่ 6 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (21.25)

อันดับ 3 แนวนโยบายที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (20.62)

อันดับ 4 แนวนโยบายที่ 2 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทาง
สื่อสาร (18.12)

อันดับ 5 แนวนโยบายที่ 1 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี (17.5)

อันดับ 6 แนวนโยบายที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางทางการ
สื่อสาร (16.88)

ตารางที่ 16 ค่าพหุคูณดัชนีของการเปลี่ยนแปลงความจำเป็นทางการสื่อสาร การเปลี่ยนแปลง
ของทรัพยากรทางการสื่อสาร และการเปลี่ยนแปลงของสิทธิทางการสื่อสาร
ระหว่างปี พ.ศ.2535-2539 (กลุ่ม 2 รอบ 2)

แนวโน้มน	ความจำเป็นที่ เปลี่ยนแปลง	ทรัพยากรที่ เปลี่ยนแปลง	สิทธิที่ เปลี่ยนแปลง	พหุคูณดัชนี
1	20.00	26.25	17.50	63.75
2	13.12	22.5	25.62	61.25
3	13.75	26.25	23.75	63.75
4	12.50	30.0	22.5	65.00
5	12.50	20.00	18.75	51.25
6	14.37	30.00	23.75	68.12

จากตาราง 16 ดัชนีที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงระดับความจำเป็นทางการ
สื่อสาร ทรัพยากรทางการสื่อสาร และสิทธิทางการสื่อสารใน 5 ปีข้างหน้า ซึ่งสามารถแจก
แจงอัตราการเปลี่ยนแปลงโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้

ความจำเป็นทางการสื่อสาร

อันดับ 1 แนวโน้มนที่ 1 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี
(20.0)

อันดับ 2 แนวโน้มนที่ 6 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (14.37)

อันดับ 3 แนวโน้มนที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริง
ที่สุด (13.75)

อันดับ 4 แนวโน้มนที่ 2 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางทางการ
สื่อสาร (13.12)

อันดับ 5 แนวโน้มนที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (12.50)

แนวนั้นที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการ
สื่อสาร (12.50)

ทรัพยากรทางการสื่อสาร

อันดับ 1 แนวนั้นที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (30.00)

แนวนั้นที่ 6 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (30.00)

อันดับ 3 แนวนั้นที่ 1 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี
(26.25)

แนวนั้นที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด
(26.25)

อันดับ 5 แนวนั้นที่ 2 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการ
สื่อสาร (22.5)

อันดับ 6 แนวนั้นที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร
(20.00)

สิทธิทางการสื่อสาร

อันดับ 1 แนวนั้นที่ 2 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการ
สื่อสาร (25.62)

อันดับ 2 แนวนั้นที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริง
ที่สุด (23.75)

แนวนั้นที่ 6 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (23.75)

อันดับ 4 แนวนั้นที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน (22.5)

อันดับ 5 แนวนั้นที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการ
สื่อสาร (18.75)

อันดับ 6 แนวนั้นที่ 1 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี
(17.50)

จากการจัดลำดับความเปลี่ยนแปลงของความจำเป็นด้านการสื่อสาร ทักษะทางการสื่อสาร และสิทธิการสื่อสาร ในระยะ 5 ปีข้างหน้า ตามความคาดคะเนของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 จากการตอบแบบสอบถามทั้ง 2 รอบ จะพบว่าในปัจจุบันด้านความจำเป็นด้านการสื่อสารและทักษะทางการสื่อสารมีการเปลี่ยนแปลงที่สูงที่สุดตรงกันทั้ง 2 รอบ แสดงให้เห็นว่าผู้เชี่ยวชาญมีความมั่นใจว่าลักษณะการเรียนรู้ที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนรู้ของตนเองอย่างเสรี จะมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้นในอนาคต (5 ปีข้างหน้า) และในเรื่องของการเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชนก็จะมีทรัพยากรเพิ่มมากขึ้น เช่นเดียวกับเรื่องการเรียนรู้ที่ให้โอกาสแก่ทุกคน

ในจุดนี้ เป็นข้อสังเกตได้ว่าในเรื่องเกี่ยวกับการให้การศึกษาที่อยู่ในรูปแบบการศึกษาตลอดชีวิตจะมีอัตราเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะสอดคล้องกับการคาดคะเนแนวโน้มด้านทรัพยากรของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่ม ที่ว่า ลักษณะการเรียนรู้เช่นนี้จะมีทรัพยากรมากขึ้นในอนาคต โดยมีค่ามัธยฐานสูงสุดเมื่อเทียบกับแนวโน้มอื่น ๆ อยู่ระหว่าง 35-90% (กลุ่ม 1 = 65-90% กลุ่ม 2 = 35-80%) และผู้เชี่ยวชาญก็ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมในส่วนนี้ว่า ในอนาคตเทคโนโลยีจะพัฒนาขึ้น ทรัพยากรด้านการสื่อสารก็ควรจะพัฒนาตาม โดยเฉพาะทรัพยากรที่เป็นเครื่องรับโทรทัศน์ ควรกระจายไปสู่ทุกชุมชน เพื่อเป็นช่องทางในการส่งสารของรัฐไปสู่ประชาชน

ในเรื่องอัตราการเปลี่ยนแปลงด้านสิทธิทางการสื่อสารของประชาชน ลักษณะแนวโน้มการเรียนรู้ที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด และการเรียนรู้ที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน จะมีอัตราการเปลี่ยนแปลงสูงสุด ซึ่งจะตรงกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 ที่เห็นว่าในอีก 5 ปีข้างหน้าประชาชนจะมีสิทธิได้รับความรู้ผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์ที่มีกระบวนการถ่ายทอดความรู้ตั้งแต่ง่ายไปจนถึงซับซ้อน และสามารถได้รับชมสิ่งที่อยู่ห่างไกลจากตัวเราได้อย่างประหยัดเวลาและงบประมาณมากขึ้น นอกจากนี้โอกาสที่จะได้ใช้สิทธิในการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนผู้สอนโดยผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์ก็จะมีมากขึ้น เช่นเดียวกันการเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ประชาชนก็จะมีสิทธิได้รับการศึกษาแบบตลอดชีวิตเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

ผลการวิจัยหาค่า DI เปรียบเทียบ 2 กลุ่ม

ในตารางที่ 17 เป็นการเปรียบเทียบค่าพลวัตดัชนี (D1) ของกลุ่ม 1 และ กลุ่ม 2 ทั้ง 2 รอบ ปรากฏดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบค่าผลวัตรดัชนีของกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 ต่อลักษณะแนวโน้มการใช้สื่อ
วิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

แนวโน้ม	ผลวัตรดัชนี กลุ่ม 1		ผลวัตรดัชนี กลุ่ม 2	
	รอบ 1	รอบ 2	รอบ 1	รอบ 2
1	63.12	64.99	64.37	63.75
2	63.12	62.50	53.74	61.25
3	63.125	66.24	58.12	63.75
4	63.125	68.12	59.37	65.00
5	65.00	66.12	51.25	51.25
6	62.57	61.87	68.75	68.12

จากการพิจารณาค่าผลวัตรดัชนีซึ่งเป็นค่าดัชนีผลรวมของการเปลี่ยนแปลงของระดับ
ความจำเป็นทางการสื่อสาร กับระดับทรัพยากรทางการสื่อสาร และสิทธิทางการสื่อสาร สามารถ
แจกแจงอัตราการเปลี่ยนแปลงจากมากไปหาน้อยตามลำดับ แต่ละกลุ่มแต่ละรอบดังนี้

กลุ่ม 1 รอบ 1

ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 1 ได้แก่ แนวโน้มที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตร
โดยอาศัยช่องทางทางการสื่อสาร
(D1 = 65.00)

ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 2 ได้แก่ แนวโน้มที่ 1, 2, 3, 4 การเรียนที่ผู้เรียน
กำหนดการเรียนของตนเองอย่าง
เสรี การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมี
ปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทาง
สื่อสาร การเรียนที่ผู้สอนสามารถ
นำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริง

ที่สุด และการเรียนที่ให้โอกาสแก่
ทุกคน (DI = 63.12)

ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 6 ได้แก่ แนวโน้มที่ 6 การเพิ่มทุนพัฒนาคุณภาพทางการ
ศึกษาแก่ประชาชน (DI = 62.5)

กลุ่ม 1 รอบ 2

ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 1 ได้แก่ แนวโน้มที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน
(DI = 68.12)

ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 2 ได้แก่ แนวโน้มที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอ
สาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด
(DI = 66.24)

ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 3 ได้แก่ แนวโน้มที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตร
โดยอาศัยช่องทางสื่อสาร
(DI = 66.12)

ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 4 ได้แก่ แนวโน้มที่ 1 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียน
ของตนเองอย่างเสรี (DI = 64.99)

ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 5 ได้แก่ แนวโน้มที่ 2 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์
กันโดยผ่านช่องทางสื่อสาร
(DI = 62.50)

ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 6 ได้แก่ แนวโน้มที่ 6 การเพิ่มทุนพัฒนาคุณภาพทางการ
ศึกษาแก่ประชาชน (DI = 61.8)

กลุ่ม 2 รอบ 1

ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 1 ได้แก่ แนวโน้มที่ 6 การเพิ่มทุนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา
แก่ประชาชน (DI = 68.75)

ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 2 ได้แก่ แนวโน้มที่ 1 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียน
ของตนเองอย่างเสรี (DI = 64.37)

- ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 3 ได้แก่ แนวโน้มที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน
- ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 4 ได้แก่ แนวโน้มที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระ
ศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด (DI = 58.12)
- ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 5 ได้แก่ แนวโน้มที่ 2 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์
กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร
(DI = 53.74)
- ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 6 ได้แก่ แนวโน้มที่ 5 การให้บริการการเรียนการสอนตาม
หลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร
(DI = 51.25)
- กลุ่ม 2 รอบ 2**
- ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 1 ได้แก่ แนวโน้มที่ 6 การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา
แก่ประชาชน (DI = 68.12)
- ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 2 ได้แก่ แนวโน้มที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน
(DI = 65.00)
- ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 3 ได้แก่ แนวโน้มที่ 1,3 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียน
ของตนเองอย่างเสรี และการเรียนที่
ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้
อย่างสมจริงที่สุด (DI = 63.75)
- ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 5 ได้แก่ แนวโน้มที่ 2 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์
กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร
(DI = 61.25)
- ค่าที่เปลี่ยนแปลงมากอันดับ 6 ได้แก่ แนวโน้มที่ 5 การให้บริการการเรียนการสอนตาม
หลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร
(DI = 51.25)

ค่าพลวัตดัชนี ซึ่งเป็นค่าดัชนีที่แสดงผลรวมของการเปลี่ยนแปลงของความจำเป็นด้าน
การสื่อสาร ทรัพยากรทางการสื่อสาร และสิทธิทางการสื่อสาร จากการจัดอันดับด้านพลวัตดัชนี

ผลการทดสอบข้อสันนิษฐานและหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยค่า t-test

จากตารางที่ 18 ถึงตารางที่ 21 เป็นการเปรียบเทียบลักษณะแนวโน้มทุกแนวโน้มในปัจจุบันทั้ง 3 ด้าน ซึ่งจะเปรียบเทียบกันเป็นคู่ ๆ ระหว่างความจำเป็นกับทรัพยากร ทรัพยากรกับสิทธิ และสิทธิกับความจำเป็นด้วยการใช้ค่า t-test ทดสอบทางสถิติ ผลของการเปรียบเทียบแต่ละคู่ ถ้ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงว่าคู่นั้นมีระดับความมากน้อยไม่เท่ากัน ซึ่งความมากน้อยที่ต่างกันนี้จะวัดด้วยค่า mean (x) ถ้าค่า x ของความจำเป็นสูงกว่าค่า x ของทรัพยากรและสิทธิ ก็แสดงว่าลักษณะแนวโน้มนั้นสอดคล้องกับข้อสันนิษฐานที่ตั้งไว้ว่า ประชาชนมีความจำเป็นต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีทางการสื่อสารที่เปลี่ยนไป แต่ทรัพยากรทางการสื่อสารเพื่อการศึกษายังมีไม่เพียงพอและไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน ซึ่งเท่ากับเป็นการยอมรับว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นสูงด้วย

แต่ถ้าในปัจจุบันใดเมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ก็แสดงว่าลักษณะแนวโน้มในปัจจุบันนั้นไม่มีความแตกต่างกันหรืออีกนัยหนึ่งมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งเท่ากับเป็นการปฏิเสธข้อสันนิษฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 18 ถึงตารางที่ 19 เป็นการเปรียบเทียบข้อมูลของกลุ่ม 1 ในรอบที่ 1 และ 2 ปี พ.ศ. 2535, 2539 ตามลำดับ

ตารางที่ 20 ถึงตารางที่ 21 เป็นการเปรียบเทียบข้อมูลของกลุ่ม 2 ในรอบที่ 1 และ 2 ปี พ.ศ. 2535, 2539 ตามลำดับ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ระหว่างความจำเป็นกับทรัพยากร ทรัพยากร กับสิทธิ และสิทธิกับความจำเป็นต่อลักษณะแนวโน้มนำการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ของกลุ่ม 1 รอบ 1,2 ปี พ.ศ. 2535

ลักษณะแนวโน้มนำ	ปัจจัย 3 ด้าน คือ 1.ความจำเป็น 2.ทรัพยากร 3.สิทธิ					
	รอบ 1			รอบ 2		
	1 คู่ 2 2-tail prob.	2 คู่ 3 2-tail prob.	3 คู่ 1 2-tail prob.	1 คู่ 2 2-tail prob.	2 คู่ 3 2-tail prob.	3 คู่ 1 2-tail prob.
1. การเรียนที่ผู้เรียนกำหนด การเรียนของตนเองอย่างเสรี	0.292	0.333	0.178	0.147	0.827	0.121
2. การเรียนที่ ผู้เรียนผู้สอนมี ปฏิสัมพันธ์กัน (interaction) โดยผ่านช่องทางสื่อสาร	0.106	0.539	0.383	0.120	0.633	0.375
3. การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำ เสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริง ที่สุด	0.003*	0.182	0.042*	0.001*	0.173	0.010*
4. การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน	0.005*	0.502	0.030*	0.001*	0.200	0.020*
5. การให้บริการการเรียนตาม หลักสูตรโดยอาศัยช่องทาง สื่อสาร	0.016*	0.205	0.399	0.004*	0.194	0.169
6. การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษาแก่ประชาชน	0.020*	0.688	0.100	0.004	0.264	0.089

นัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ระหว่างความจำเป็นกับทรัพยากร ทรัพยากร กับสิทธิ และสิทธิกับความจำเป็นต่อลักษณะแนวโน้มการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ของกลุ่ม 1 รอบ 1,2 ปี พ.ศ. 2539

ลักษณะแนวโน้ม	ปัจจัย 3 ด้าน คือ 1.ความจำเป็น 2.ทรัพยากร 3.สิทธิ					
	รอบ 1			รอบ 2		
	1 คู่ 2 2-tail prob.	2 คู่ 3 2-tail prob.	3 คู่ 1 2-tail prob.	1 คู่ 2 2-tail prob.	2 คู่ 3 2-tail prob.	3 คู่ 1 2-tail prob.
1. การเรียนที่ผู้เรียนกำหนด การเรียนของตนเองอย่างเสรี	0.278	0.896	0.307	0.130	0.814	0.227
2. การเรียนที่ ผู้เรียนผู้สอนมี ปฏิสัมพันธ์กัน (interaction) โดยผ่านช่องทางการสื่อสาร	0.073	0.572	0.368	0.052*	0.394	0.416
3. การเรียนที่ผู้สอนสามารถ เสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริง ที่สุด	0.018*	0.289	0.045*	0.004*	0.111	0.036*
4. การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน	0.011*	0.300	0.031*	0.002*	0.150	0.016*
5. การให้บริการการเรียนตาม หลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการ สื่อสาร	0.173	0.158	0.874	0.112	0.158	0.738
6. การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษาแก่ประชาชน	0.021*	1.000	0.033*	0.014*	0.544	0.040*

นัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ระหว่างความจำเป็นกับทรัพยากร ทรัพยากร กับสิทธิ และสิทธิกับความจำเป็นต่อลักษณะแนวโน้มการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ของกลุ่ม 2 รอบ 1,2 ปี พ.ศ. 2535

ลักษณะแนวโน้ม	ปัจจัย 3 ด้าน คือ 1.ความจำเป็น 2.ทรัพยากร 3.สิทธิ					
	รอบ 1			รอบ 2		
	1 คู่ 2 2-tail prob.	2 คู่ 3 2-tail prob.	3 คู่ 1 2-tail prob.	1 คู่ 2 2-tail prob.	2 คู่ 3 2-tail prob.	3 คู่ 1 2-tail prob.
1. การเรียนที่ผู้เรียนกำหนด การเรียนของตนเองอย่างเสรี	0.001*	0.585	0.011*	0.001*	0.652	0.008*
2. การเรียนที่ ผู้เรียนผู้สอนมี ปฏิสัมพันธ์กัน (interaction) โดยผ่านทางทางการสื่อสาร	0.001*	0.544	0.004*	0.000*	0.312	0.000*
3. การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำ เสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริง ที่สุด	0.000*	0.169	0.004*	0.000*	0.244	0.001*
4. การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน	0.001*	0.554	0.001*	0.000*	0.343	0.001*
5. การให้บริการการเรียนตาม หลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการ สื่อสาร	0.001*	0.620	0.005*	0.000*	0.791	0.001*
6. การเพิ่มพูนพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษาแก่ประชาชน	0.006*	0.383	0.014*	0.007*	0.418	0.013*

นัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ระหว่างความจำเป็นกับทรัพยากร ทรัพยากร กับสิทธิ และสิทธิกับความจำเป็นต่อลักษณะแนวโน้มการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ของกลุ่ม 2 รอบ 1.2 ปี พ.ศ. 2539

ลักษณะแนวโน้ม	ปัจจัย 3 ด้าน คือ 1.ความจำเป็น 2.ทรัพยากร 3.สิทธิ					
	รอบ 1			รอบ 2		
	1 คู่ 2 2-tail prob.	2 คู่ 3 2-tail prob.	3 คู่ 1 2-tail prob.	1 คู่ 2 2-tail prob.	2 คู่ 3 2-tail prob.	3 คู่ 1 2-tail prob.
1. การเรียนที่ผู้เรียนกำหนด การเรียนของตนเองอย่างเสรี	0.003*	0.249	0.002*	0.001*	0.314	0.001*
2. การเรียนที่ ผู้เรียนผู้สอนมี ปฏิสัมพันธ์กัน (interaction) โดยผ่านช่องทางทางสื่อสาร	0.004*	1.000	0.003*	0.001*	0.769	0.000*
3. การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำ เสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริง ที่สุด	0.002*	0.072	0.051*	0.001*	0.119	0.064
4. การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน	0.002*	0.882	0.002*	0.002*	0.736	0.002*
5. การให้บริการการเรียนตาม หลักสูตรโดยอาศัยช่องทางทาง สื่อสาร	0.014*	0.669	0.015*	0.002*	0.669	0.003*
6. การเพิ่มพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษาแก่ประชาชน	0.054*	0.609	0.022*	0.004*	0.609	0.032*

นัยสำคัญที่ 0.05

จากการเปรียบเทียบปัจจัยระหว่างความจำเป็นกับทรัพยากร ทรัพยากรกับสิทธิ และสิทธิกับความจำเป็น จากการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่ม ทั้ง 2 รอบ ในปี พ.ศ. 2535, 2539 พบว่า ในความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 ลักษณะแนวโน้มที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ในปัจจัยความจำเป็นกับทรัพยากร และสิทธิกับความจำเป็นคือ

- แนวโน้มที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด
- แนวโน้มที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน
- แนวโน้มที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร (แตกต่างเฉพาะปัจจัยความจำเป็นกับทรัพยากร)
- แนวโน้มที่ 6 การเพิ่มพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน (แตกต่างเฉพาะปัจจัยความจำเป็นกับทรัพยากร)

ในความเห็นของกลุ่ม 2 ลักษณะแนวโน้มที่มีความแตกต่างกันในปัจจัยความจำเป็นกับทรัพยากร และสิทธิกับความจำเป็นคือ

- แนวโน้มที่ 1 การเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี
- แนวโน้มที่ 2 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านช่องทางการสื่อสาร
- แนวโน้มที่ 3 การเรียนที่ผู้สอนสามารถนำเสนอสาระศึกษาได้อย่างสมจริงที่สุด
- แนวโน้มที่ 4 การเรียนที่ให้โอกาสแก่ทุกคน
- แนวโน้มที่ 5 การให้บริการการเรียนตามหลักสูตรโดยอาศัยช่องทางการสื่อสาร
- แนวโน้มที่ 6 การเพิ่มพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่ประชาชน

จะเห็นได้ว่า ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 นั้น ในทุกแนวโน้ม มีความแตกต่างกันระหว่างปัจจัยด้านความจำเป็นกับทรัพยากร และสิทธิกับความจำเป็นนั้นย่อมหมายความว่า ในทุกแนวโน้มมีความจำเป็นมากกว่าทรัพยากรและสิทธิ (ค่ามาก-น้อยนี้ คุ้ได้จากค่ามัธยฐานที่พิสูจน์มาแล้วในตอนต้น ๆ ซึ่งพบว่าระดับความจำเป็นมีค่ามัธยฐานสูงกว่าปัจจัยด้านทรัพยากร และสิทธิ)

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 แตกต่างจากกลุ่ม 1 เล็กน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่ม 1 เป็นกลุ่มผู้บริหารและนักวิชาการ การให้ความเห็นคาดคะเนว่า ลักษณะแนวโน้มเรื่องการเรียนที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองอย่างเสรี มีระดับความจำเป็นและทรัพยากรทางการสื่อสาร รวมทั้งสิทธิทางการสื่อสาร ไม่แตกต่างกันนั้นคงเป็นเพราะการที่ผู้เรียนกำหนดการเรียนของตนเองได้นั้น ขึ้นอยู่กับผู้เรียนที่จะเลือกศึกษาหาความรู้จากสื่อต่าง ๆ ได้ตามความสนใจ และศักยภาพที่ตนเองมีอยู่ ซึ่งผู้เรียนต้องมีลักษณะความรับผิดชอบตนเองและมีวุฒิภาวะสูง แต่ในสภาพข้อเท็จจริง ชาวชนบทไทยส่วนรวมยังมีวุฒิภาวะและความรับผิดชอบที่สูงไม่เพียงพอ ซึ่งพิจารณาได้จากการศึกษาในมหาวิทยาลัยทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ยังมีวิชาในเรื่องการศึกษาแบบอิสระ (Independence Study) อยู่น้อยมาก แม้จะเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกศึกษาได้ตามความสนใจ แต่ก็มีผู้ลงทะเบียนเป็นจำนวนน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตร ดังนั้น ผู้เชี่ยวชาญจึงคาดคะเนว่าระดับความจำเป็น ทรัพยากรทางการสื่อสาร และสิทธิทางการสื่อสาร น่าจะมีระดับที่ไม่แตกต่างกัน และจากผลการคาดคะเนระดับของปัจจัยทั้ง 3 ด้วยค่ามัธยฐานก็ปรากฏว่าระดับความจำเป็นและทรัพยากรในแนวโน้มนี้อยู่ในระดับปานกลาง (ค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 40 - 50 % เท่านั้น)

ส่วนในลักษณะแนวโน้มที่ 2 การเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กัน ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 เห็นว่ามีระดับความจำเป็นกับทรัพยากร และสิทธิกับความจำเป็นไม่แตกต่างกัน อาจเป็นไปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เป็นนักการศึกษาที่สัมผัสกับการจัดการเรียนการสอนมานาน จึงทราบถึงปัญหาของผู้เรียนซึ่งเป็นชาวชนบทคือว่า การติดต่อกันระหว่างผู้เรียนผู้สอนในสังคมไทยยังมีน้อยมาก เพราะคนไทยไม่ค่อยกล้าซักถามแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าติดต่อผ่านสื่อซึ่งเป็นไปได้น้อย ดังนั้นเมื่อมีการจัดการเรียนการสอนไม่ว่าจะผ่านสื่อใด ๆ ผู้สอนจะเตรียมการเป็นอย่างดีที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจโดยไม่ต้องถาม องค์ประกอบอีกอย่างหนึ่งที่สนับสนุนข้อคิดเห็นนี้ได้คืออุปกรณ์ทางด้านโทรศัพท์ยังไม่มีดีเท่าที่ควรในปัจจุบัน ทำให้ผู้เรียนขาดทรัพยากรที่เป็นเครื่องมือสำหรับติดต่อติดต่อกับผู้เรียน (ไม่ว่าในระดับใด ในการศึกษาในรูปแบบใด) ดังนั้น ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 จึงให้ความจำเป็นในแนวโน้มที่ไม่แตกต่างจากระดับทรัพยากร และสิทธิ ซึ่งจากการคาดคะเนที่พิสูจน์ด้วยค่ามัธยฐานในตอนต้น ๆ ก็พบว่า ในลักษณะแนวโน้มนี้มีค่ามัธยฐานน้อยเช่นกัน คืออยู่ในระดับ 40-50%

สำหรับผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 ที่เห็นว่า ทุกลักษณะแนวโน้มในปัจจุบันด้านความจำเป็นกับทรัพยากรและสิทธิกับความจำเป็นมีความแตกต่างกันทั้งหมด อาจเป็นเพราะกลุ่ม 2 คือกลุ่มผู้รับบริการสื่อวิทยุโทรทัศน์ทั้งในฐานะผู้ผลิตรายการและผู้ชม ซึ่งประโยชน์ที่ได้รับจากสื่อวิทยุโทรทัศน์จะต่างกัน ผู้ที่อยู่ในฐานะผู้ผลิตรายการก็จะได้ประโยชน์ในเชิงธุรกิจที่มีค่าตอบแทน ผู้ที่อยู่ในฐานะผู้ชมก็จะได้รับประโยชน์ในเชิงเสริมสร้างความรู้ประสบการณ์แก่ตนเอง แต่ในสภาวะการณ์ปัจจุบันผู้ผลิตรายการก็ยังไม่ได้ผลิตรายการที่เป็นการเสริมสร้างความรู้แก่ผู้ชมได้ในปริมาณและคุณภาพที่น่าพอใจ เนื่องจากถูกบังคับด้วยระบบธุรกิจ ผู้ชมจึงไม่มีโอกาสเลือกรับชมรายการที่ตนเองสนใจในช่วงเวลาที่พึงประสงค์ ซึ่งรายการดังกล่าวผู้ชมบางกลุ่มถือเป็นความจำเป็นเพราะใช้ประกอบการเรียนตามหลักสูตรได้ หรือผู้ชมบางกลุ่มก็มีความจำเป็นที่จะต้องชมเพื่อพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับสังคมในปัจจุบัน ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่เป็นรายการเพื่อการศึกษาแก่ประชาชนทั่วไป (Informal Education) รายการเพื่อการศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education) และรายการเพื่อศึกษานอกระบบโรงเรียน (Non-Formal Education) จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้รับบริการสื่อวิทยุโทรทัศน์แต่รายการเหล่านี้ก็ยังมีไม่เพียงพอและไม่ตรงกับความต้องการเป็นผลให้สิทธิในการเลือกรับสารถูกจำกัดไปด้วย

ถ้าจะเปรียบเทียบผลการวิจัยด้วยค่า t-test กับผลการวิจัยเกี่ยวกับระดับของปัจจัย 3 ด้านด้วยค่ามัธยฐาน จะพบว่าผลสรุปที่ตรงกัน คือ ปัจจัย 3 ด้านอยู่ในสภาวะไม่สัมพันธ์กันไม่สามารถตอบสนองซึ่งกันและกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อสันนิษฐานที่ตั้งไว้ว่าประชาชนมีความจำเป็นต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้ดีขึ้น ตามสภาวะเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปแต่ในปัจจุบันนี้ทรัพยากรทางการสื่อสาร ยังมีไม่เพียงพอและไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน

ผลการวิจัยหาความสัมพันธ์ของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ของแบบสอบถาม ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการทำวิจัยโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) ถ้าค่าสหสัมพันธ์ มีค่าสูง ก็เป็นการสนับสนุนความน่าเชื่อถือของเครื่องมือวิจัยและรวมไปถึงความถูกต้องของการคาดคะเนได้บางส่วน ดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 22

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ค่าสหสัมพันธ์ของแต่ละปัจจัยในลักษณะแนวโน้มทั้ง 6 ระหว่างปี พ.ศ. 2535
กับ พ.ศ. 2539

ปี พ.ศ.	กลุ่ม 1	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 2
2535-2539	รอบ 1	รอบ 2	รอบ 1	รอบ 2
1.1 - 1.1	0.6473651*	0.7032925*	0.6252761*	0.660449 *
1.2 - 1.2	0.677057 *	0.6861985*	0.6049801*	0.6055869*
1.3 - 1.3	0.6854474*	0.6851246*	0.8715596*	0.8715596*
2.1 - 2.1	0.6073467*	0.6154821*	0.8656813*	0.9262618*
2.2 - 2.2	0.6803378*	0.7445525*	0.8533436*	0.798669*
2.3 - 2.3	0.6048674*	0.6521732*	0.6067612*	0.6921979*
3.1 - 3.1	0.6131393*	0.5240796*	0.7388728*	0.8544347*
3.2 - 3.2	0.6555875*	0.6367692*	0.8727902*	0.8285843*
3.3 - 3.3	0.656486 *	0.561855 *	0.684233 *	0.889077 *
4.1 - 4.1	0.5656855*	0.534825 *	0.7294175*	0.7294175*
4.2 - 4.2	0.681996 *	0.7048912*	0.7140655*	0.7044721*
4.3 - 4.3	0.6125626*	0.6502051*	0.8574868*	0.8420471*
5.1 - 5.1	0.6522143*	0.6187048*	0.5355698*	0.8338598*
5.2 - 5.2	0.5732025*	0.6163113*	0.564567 *	0.6840722*
5.3 - 5.3	0.5524728*	0.5807749*	0.5558717*	0.8290824*
6.1 - 6.1	0.2000	0.4380054	0.7207341*	0.7207341*
6.2 - 6.2	0.673862 *	0.6906036*	0.5604918*	0.5604948*
6.3 - 6.3	0.665985*	0.763399*	0.8515056*	0.8515056*

* นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 22 เป็นผลของการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของปัจจัยทั้ง 3 คือ ความจำเป็น ทรัพยากรทางการสื่อสาร และสิทธิทางการสื่อสาร ในลักษณะแนวนอนทั้ง 6 ระหว่างปี พ.ศ. 2535 กับ พ.ศ. 2539 ของทั้ง 2 กลุ่ม และทั้ง 2 รอบ โดย 1 ลักษณะแนวนอน มี 3 คู่ รวมทั้งสิ้น 72 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทั้งหมด มีค่าต่ำสุด = 0.2000 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าสูงสุด = 0.9262618 เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติรวม 70 คู่ และไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ 2 คู่ ค่าสหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติจะมีค่าระหว่าง 0.5240796 ถึง 0.9262618 ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยมีความสัมพันธ์ภายใน เนื่องจากค่าสหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ 1 และมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความเชื่อถือได้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์การคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2535 - 2539

ผู้วิจัยได้รวบรวมเหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเกี่ยวกับสื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา โดยสรุปรวมเป็น 3 เหตุการณ์ คือ การจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาขึ้นใหม่ ให้เป็นสถาบันการศึกษาที่ไม่มุ่งประสาทปริญญาแต่อาจมีหลักสูตรฝึกอบรมที่ให้ประกาศนียบัตร มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐเป็นนิติบุคคลแต่ไม่เป็นส่วนราชการ มีระบบการบริหารงาน ที่เป็นอิสระจากระบบราชการ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย การปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 ให้เป็นสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์ที่เป็นสถาบันผลิตรายการ (Head Production House) เพื่อผลิตรายการให้หน่วยราชการและสถานศึกษาทุกแห่ง โดยรัฐเป็นผู้สนับสนุนด้านงบประมาณส่วนหนึ่ง ให้มีรูปแบบการบริหารองค์กรไม่เป็นส่วนราชการ แล้วนำเอาเหตุการณ์เหล่านี้มาให้ผู้เชี่ยวชาญทำการคาดคะเน ปี พ.ศ. ที่เหตุการณ์เหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ โดยให้ระดับความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น 10% ถือว่าเป็นไปได้ยาก 50% ถือว่าอาจเกิดขึ้นได้ครั้งต่อครั้ง 90% ถือว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นแน่นอน โดยที่ผู้เชี่ยวชาญ 1 คน มีสิทธิ์ตอบเหตุการณ์ละ 3 คำตอบ

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงปี พ.ศ. สำหรับการคาดคะเน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 - 2539 ปี พ.ศ. ที่นอกเหนือจากนี้จะถือว่าเป็นไปได้ยากหรือเป็นไปได้เลย

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยการคาดคะเนเหตุการณ์ของกลุ่ม 1

จากตารางที่ 23 ถึงตารางที่ 25 เป็นการคาดคะเนแนวโน้มเหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นทั้ง 3 เหตุการณ์ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 เป็นการวิเคราะห์จากความเป็นไปได้ที่คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ (%) 3 อัตราคือ 10%, 50% และ 90% ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 การคาดคะเนแนวโน้มการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาชั้นใหม่
จำนวนตามโอกาสที่จะเกิดขึ้น ของผู้เข้าข่ายกลุ่ม 1

ผู้เข้าข่าย	ปีที่คาดว่าจะเกิด		
	โอกาสที่เกิด 10%	โอกาสที่เกิด 50%	โอกาสที่เกิด 90%
	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.
1.	-	-	2535
2.	2536	2538	2542
3.	2536	2538	2540
4.	-	2540	-
5.	-	-	2538
6.	2535	2537	2539
7.	2535	2538	2539
8.	2535	2536	2537
9.	2535	2537	2539
10.	2539	2549	2559
11.	2535	2537	2539
12.	-	-	2537
13.	2580	2600	3000
14.	2535	2545	2550
15.	2535	2540	2550
16.	-	2535	2536

หมายเหตุ ผู้เข้าข่ายเรียงลำดับตามที่ปรากฏรายละเอียดในบทที่ 3

การคาดคะเนแนวโน้มการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศนเพื่อการศึกษาชั้นใหม่ จำแนกตามปีที่มีโอกาสจะเกิดขึ้น ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 จากการวิเคราะห์ ปี พ.ศ. ในตาราง พบว่า ในความเป็นไปได้ 10% มีผู้เชี่ยวชาญ 62.5% ที่เห็นว่า อาจเกิดขึ้นได้

และในการคาดคะเนโอกาสที่จะเกิด 50% ผู้เชี่ยวชาญ 50% เห็นว่าอาจจะเกิดขึ้นได้ในช่วงปี 2535-2539

ในโอกาสที่จะเกิดการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศนเพื่อการศึกษาชั้นใหม่ได้อย่างแน่นอน (90%) ในช่วงปี พ.ศ. 2535 - 2539 ผู้เชี่ยวชาญ 56.25% คาดการณ์ว่าการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศนเพื่อศึกษามีความเป็นไปได้มากหรือคาดว่าจะเกิดขึ้นได้แน่นอน

ซึ่งในส่วนนี้ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความมั่นใจว่าจะจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศนเพื่อการศึกษาได้ แสดงความเห็นเห็นว่า รัฐไม่ควรปรับปรุงสถานวิทยุโทรทัศนช่อง 11 แต่ควรจัดตั้งขึ้นใหม่เลย (พลเอกอรุณ ประวดีธรรม) เช่นเดียวกับ ดร.ลลิตา ฤกษ์สำราญ ที่ให้ความเห็นว่าเห็นสมควรให้มีการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศนเพื่อการศึกษาที่ให้บริการการศึกษาแบบตลอดชีวิต

ดร.เกษม สุวรรณกุล ยืนยันว่า ควรให้มีการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศนเพื่อการศึกษาที่มีรูปแบบตามวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยกำหนด เช่นเดียวกับ แพทย์หญิงชนิกา ตูจินดา ที่กล่าวว่า สถาบันวิทยุโทรทัศนเพื่อศึกษามีมานานแล้ว เพราะเป็นสิ่งที่ให้ความรู้แก่ประชาชนในวงกว้างในทุกรูปแบบ

ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 ส่วนใหญ่ (มากกว่าครึ่ง) ให้คำยืนยันว่า การจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศนเพื่อการศึกษาชั้นใหม่มีความเป็นไปได้สูงถึง 90% ถึงแม้บางคนจะคาดว่าเหตุการณ์นี้จะเกิดหลังแผนฯ 7 แต่ก็ยืนยันว่าเกิดได้แน่ โดยได้ให้เหตุผลประกอบว่า ควรให้มีการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศนเพื่อการศึกษา โดยให้มีเครื่องรับกระจายไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ด้วย (ดร.พจน์ สะเพียรชัย) และดร.พนม พงษ์ไพบูลย์ ก็ได้ให้ความเห็นสนับสนุนว่าควรให้มีการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศนเพื่อการศึกษา เพื่อให้บริการแก่ประชาชนทุกระดับการศึกษาและทุกภูมิภาค

จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 ซึ่งเป็นผู้บริหารและผู้ปฏิบัติการฯ พบว่าแทบทุกคนมีความเห็นว่า สมควรให้มีการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศนเพื่อการศึกษา แต่ทุกคนต่างก็ไม่มั่นใจว่าในความเป็นจริงจะเกิดขึ้นได้หรือไม่ เนื่องจากติดขัดด้วยปัจจัยและองค์ประกอบหลายด้าน เช่น นโยบายรัฐ งบประมาณ อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญก็ได้แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมในส่วนที่ว่าสนับสนุนให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยสื่อวิทยุโทรทัศน

ตารางที่ 24 การคาดคะเนแนวโน้มการปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 ให้เป็นสถาบัน
วิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา จำแนกตามโอกาสที่จะเกิดขึ้น ของผู้เข้าชวชาญกลุ่ม 1

ผู้เข้าชวชาญ	ปีที่คาดว่าจะเกิด		
	โอกาสที่เกิด 10%	โอกาสที่เกิด 50%	โอกาสที่เกิด 90%
	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.
1.	-	-	2535
2.	2535	2536	2537
3.	2535	2537	2539
4.	-	-	2535
5.	-	-	-
6.	2535	2536	2538
7.	2535	2538	2539
8.	2535	2536	2537
9.	2535	2536	2537
10.	2539	2545	2550
11.	-	2535	2537
12.	-	-	2536
13.	2580	2600	3000
14.	2535	2536	2538
15.	2535	2537	2540
16.	-	2537	2539

หมายเหตุ ผู้เข้าชวชาญเรียงลำดับตามที่ปรากฏรายละเอียดในบทที่ 3

การคาดคะเนความเป็นไปได้ในการปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศนช่อง 11 ให้เป็นสถาบันวิทยุโทรทัศนเพื่อการศึกษา จำแนกตามปีที่มีโอกาสเกิดขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 จากการวิเคราะห์ตารางพบว่า โอกาสที่จะเกิดการปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศนช่อง 11 ในอัตราความเป็นไปได้ 10% มีผู้เชี่ยวชาญ 56.25% เห็นว่าอาจเป็นไปได้ และผู้เชี่ยวชาญอีก 62.50% เห็นว่า มีแนวโน้มว่าน่าจะเป็นไปได้ 50%

ในอัตราความเป็นไปได้ 90% มีผู้เชี่ยวชาญ 75% เห็นว่า จะต้องมีการปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศนช่อง 11 แน่นนอนในจำนวนผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 มีทั้งหมด 16 คน มีผู้เชี่ยวชาญถึง 75% ที่เห็นว่าการปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศนช่อง 11 มีความเป็นไปได้สูง ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า สมควรให้มีการปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศนช่อง 11 คือ ดร.เลิศลักษณ์ ส.บุรุษพัฒน์ มั่นใจว่าการปรับปรุงช่อง 11 มีความเป็นไปได้สูง และ ดร.ลลิตา ฤกษ์สำราญ ก็ได้ให้ความเห็นว่าทบวงมหาวิทยาลัยน่าจะผลิตรายการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ความรู้แก่นักเรียนที่สอบเอ็นทรานส์เพื่อขจัดการกวดวิชา ถ้ายังไม่มีสถานีวิทยุโทรทัศนเพื่อการศึกษาเป็นการเฉพาะก็ควรปรับปรุงช่อง 11 ไปก่อน

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 การคาดคะเนแนวโน้มการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์ที่เป็นสถาบันผลิตรายการ
(Head Production House) จำนวนตามโอกาสที่จะเกิดขึ้น ของผู้สื่อข่าวกลุ่ม 1

ผู้สื่อข่าวชาย	ปีที่คาดว่าจะเกิด		
	โอกาสที่เกิด 10%	โอกาสที่เกิด 50%	โอกาสที่เกิด 90%
	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.
1.	-	2535	-
2.	2536	2539	2542
3.	2537	2539	2542
4.	-	-	-
5.	-	2535	2539
6.	2535	2537	2539
7.	2535	2537	2538
8.	2535	2536	2537
9.	2535	2537	2539
10.	2539	2545	2559
11.	-	2535	2536
12.	-	-	2536
13.	2550	2600	3000
14.	2535	2536	2537
15.	2535	2540	2550
16.	-	2535	2536

หมายเหตุ ผู้สื่อข่าวเรียงลำดับตามที่ปรากฏรายละเอียดในบทที่ 3

ในการจัดตั้งสถาบันผลิตรายการ มีผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าจะมีโอกาสเกิดได้น้อย (10%) ในปี 2535-2539 = 62.5% และคาดว่าจะเกิดได้ 50% ในปี 2535 - 2539 = 68.75% โอกาสที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่าจะเกิดขึ้น 90% ในปี 2535-2539 50% จากตัวเลขที่แสดงความมั่นใจ 3 อัตรา (10%, 50%, 90%,) จะเห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นว่าอาจมีโอกาสดังตั้งสถาบันผลิตรายการ โดยมีความเป็นไปได้ 50% ส่วนผู้ที่เห็นว่าในอัตราความเป็นไปได้ 10% นั้นมี 62.5% หมายความว่า จะไม่มีโอกาสเกิดเลยหรือเกิดขึ้นได้น้อยในปี 2535-2539 และผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่งของจำนวนผู้เชี่ยวชาญเชื่อว่าการจัดตั้งจะเกิดขึ้นได้แน่นอน ซึ่งถ้าพิจารณาจากค่าให้สัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญจะพบความเห็นที่หลากหลายดังนี้

กลุ่มผู้ที่เห็นว่าควรให้มีการจัดตั้งสถาบันผลิตรายการ

ดร. คุณหญิงอัมพร มีสุข ให้ความเห็นที่รัฐควรสนับสนุนให้มีศูนย์ผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

ดร. ลลิตา ฤกษ์สำราญ ให้ความเห็นที่ เห็นสมควรให้จัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่ให้บริการการศึกษาแบบตลอดชีวิต หรือเป็นสถาบันผลิตรายการ (Head Production House) ให้เป็นการสอนด้านอาชีพ

ดร. สมาน งามสนิท เห็นว่าควรจัดตั้งศูนย์ผลิตสื่อวิทยุโทรทัศน์ คือผลิตสื่อคาสเซตเทป และวิดีโอเทป เพื่อการศึกษาเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย โดยไม่ต้องออกอากาศ (Narrow Cast)

กลุ่มผู้ที่เห็นว่าไม่ควรจัดตั้งสถาบันผลิตรายการ

รัฐไม่ควรจัดตั้งสถาบันผลิตรายการ เพราะจะเป็นการแข่งขันกับภาคเอกชนควรปล่อยให้เป็นเรื่องของธุรกิจเอกชนจะดีกว่า (ดร. พจน์ สะเพียรชัย)

นายจ่านอง กุมลวิสัย เห็นว่า การจัดตั้งสถาบันที่ผลิตรายการเพื่อการศึกษาเป็นการเฉพาะเป็นไปได้ยาก ดังนั้น หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่จัดการศึกษาในรูปแบบใด ก็ควรทำไปตามศักยภาพของตนเองอย่างดีที่สุด เพราะถ้าจะหวังให้มีการพัฒนาไปมากกว่านี้คงเป็นไปได้ยาก

นายธีรพล ภูริต เห็นว่า การผลิตรายการต่าง ๆ นั้น ความสำคัญอยู่ที่ความพอใจของผู้ชม แม้จะทำดีเพียงใด ถ้าไม่ถูกใจผู้ชมก็เปล่าประโยชน์ ดังนั้นการจัดตั้งสถาบันผลิตรายการ ต้องคำนึงถึงเรื่องนี้ด้วย

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยการคาดคะเนเหตุการณ์ของกลุ่ม 2

จากตารางที่ 26 ถึงตารางที่ 28 เป็นการคาดคะเนแนวโน้มเหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นทั้ง 3 เหตุการณ์ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 เป็นการวิเคราะห์ความเป็นไปได้จากอัตราที่คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ (%) 3 อัตราคือ 10%, 50% และ 90% ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 การคาดคะเนแนวโน้มการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาชั้นใหม่
จำนวนตามโอกาสที่จะเกิดขึ้น ของผู้เข้าชวชาญกลุ่ม 2

ผู้เข้าชวชาญ	ปีคาดว่าจะเกิด		
	โอกาสที่เกิด 10%	โอกาสที่เกิด 50%	โอกาสที่เกิด 90%
	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.
1.	-	2537	-
2.	-	-	2536
3.	-	-	2555
4.	-	2535	2539
5.	-	-	2539
6.	-	-	2545
7.	-	2539	2545
8.	2536	2538	2542
9.	-	-	2539
10.	-	-	2536
11.	2535	2536	-
12.	-	-	2535
13.	2535	-	2545
14.	-	-	2538
15.	-	-	2540
16.	-	-	2537

หมายเหตุ ผู้เข้าชวชาญเรียงลำดับตามที่ปรากฏรายละเอียดในบทที่ 3

จากตารางที่คาดคะเนแนวโน้มการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาชั้นใหม่ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ 18.75% ที่คาดว่าจะเกิดได้เพียง 10% อีก 31.25% เห็นว่าอาจเป็นไปได้ 50% และผู้เชี่ยวชาญอีก 50% ที่เห็นว่าจะต้องเกิดขึ้นได้แน่นอน (90%) จะเห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2535 - 2539แน่นอน 50% โดยควรจะเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2539 มากที่สุด ซึ่งจากจำนวนผู้เชี่ยวชาญ 16 คน มีครั้งต่อครั้งที่เห็นว่ามีโอกาสจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์ที่แน่นอน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่นอกเหนือจากนี้ให้ความเห็นว่าไม่เกิดขึ้นหรือเกิดได้ยาก จะเห็นได้ว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่ม มีผู้ที่มีความเห็นตรงกันในปริมาณที่ใกล้เคียงกันว่าควรให้มีการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาชั้นใหม่ (กลุ่ม 1 - 56.25 % กลุ่ม 2 = 50.0 %

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 การคาดคะเนแนวโน้มการปรับปรุงสถานีวิศกษุโทรทัศนซ่ง 11 ให้เป็น
สถาบันวิศกษุโทรทัศนเพื่อการศึกษา จำนวนความโอกาสที่จะเกิดขึ้น ของผู้เข้สาขาญกลุ่ม 2

ผู้เข้สาขาญ	ปีทีคาดว่าจะเกิด		
	โอกาสทีเกิด 10%	โอกาสทีเกิด 50%	โอกาสทีเกิด 90%
	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.
1.	2535	2537	2539
2.	-	-	2535
3.	-	-	2538
4.	-	-	-
5.	-	-	2536
6.	-	-	2535
7.	-	-	2535
8.	2535	2536	2537
9.	2537	-	-
10.	-	-	2535
11.	-	2536	2537
12.	-	-	-
13.	-	-	2535
14.	-	-	2539
15.	-	-	2535
16.	-	-	2535

หมายเหตุ ผู้เข้สาขาญเรียงลำดับตามทีปรากฏรายละเอียดในบทที่ 3

การคาดคะเนแนวโน้มความเป็นไปได้ในการปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศนช่อง 11 ให้เป็นสถานีวิทยุโทรทัศนเพื่อการศึกษา จำแนกตามปีที่มีโอกาสเกิดขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 จากการวิเคราะห์ตารางพบว่า

โอกาสที่จะเกิดการปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศนช่อง 11 มีความเป็นไปได้ว่ามีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อยมากหรือไม่เกิดขึ้นเลย จำนวน 18.75% และอีก 18.75% เช่นกันที่เห็นว่าอาจเกิดขึ้นได้ 50% ในระหว่างแผนฯ 7 มีผู้เชี่ยวชาญอีก 81.25% ที่เห็นว่าจะต้องเกิดขึ้นแน่นอน (90%)

จากการคาดคะเนของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 ในเรื่องการปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศนช่อง 11 ให้เป็นสถานีวิทยุโทรทัศนเพื่อการศึกษา ที่มีรูปแบบไม่เป็นส่วนราชการนั้น ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่า โอกาสที่จะปรับปรุงเป็นไปได้สูงมาก สามารถยืนยันได้ว่าจะเกิดเหตุการณ์นี้ในช่วงปี พ.ศ. 2535-2539 ซึ่งจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความเห็นเช่นนี้ จะใกล้เคียงกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 ที่เห็นว่าควรปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศนช่อง 11 นับว่าเป็นความเห็นที่สอดคล้องกันพอสมควร (กลุ่ม 2 = 81.25% กลุ่ม 1 = 75%)

แต่ถ้าจะเปรียบเทียบในระหว่างกลุ่ม 2 ด้วยกัน ในการคาดคะเนว่าจะจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศนขึ้นใหม่ หรือว่าจะปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศนช่อง 11 ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 เห็นว่าควรปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศนช่อง 11 มากกว่าจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศนใหม่ คือมีผู้เห็นว่าควรจัดตั้งใหม่ 50% แต่มีผู้เห็นว่าควรปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศนช่อง 11 ถึง 81.25%

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 การคาดคะเนแนวโน้มการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์ที่เป็นสถาบันผลิตรายการ
(Head Production House) จำแนกตามโอกาสที่จะเกิดขึ้น ของผู้สื่อข่าวกลุ่ม 2

ผู้สื่อข่าวชาย	ปีที่คาดว่าจะเกิด		
	โอกาสที่เกิด 10%	โอกาสที่เกิด 50%	โอกาสที่เกิด 90%
	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.
1.	-	-	2537
2.	-	-	2538
3.	-	-	2555
4.	-	-	2540
5.	-	-	2535
6.	-	-	-
7.	-	2539	2545
8.	2536	2539	2542
9.	-	-	2538
10.	-	-	2535
11.	-	-	2537
12.	-	-	2536
13.	-	-	2540
14.	-	-	2543
15.	-	-	2536
16.	-	-	2537

หมายเหตุ ผู้สื่อข่าวเรียงลำดับตามที่ปรากฏรายละเอียดในบทที่ 3

การคาดคะเนแนวโน้มการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์ที่เป็นสถาบันผลิตรายการ
จำแนกตามปีที่มีโอกาสเกิดขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 จากการวิเคราะห์ตารางพบว่าปี พ.ศ.
ที่บ่งชี้ว่าควรจัดตั้งสถาบันผลิตรายการ หรือไม่ในอัตราความเป็นไปได้ 10% 50% 90% จะพบว่า
ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 เห็นว่าโอกาสจะเป็นไปได้เพียง 10% มี 6.25% และมีความเป็นไปได้ 50%
มี 12.50% ในขณะที่มีผู้เห็นว่าจะเกิดขึ้นได้แน่นอน 90% มี 56.25% นั่นก็คือ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน
มากกว่าครึ่งที่เห็นว่าควรให้มีการจัดตั้ง

ถ้าจะเปรียบเทียบความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 2 กลุ่ม จะพบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่ม
คาดว่าจะมีการจัดตั้งสถาบันผลิตรายการอย่างแน่นอน ในช่วงแผนฯ 7 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 ให้
ความเห็นว่าการให้มีการจัดตั้งสถาบันผลิตรายการควบคู่ไปกับการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์ฯ
(นายเมธี มีมุข) และนางสมเพศ โรจนะชีวะ ให้ความเห็นว่าการจัดตั้งสถาบันผลิตรายการเพื่อ
ไม่ให้หน่วยงานผลิตงานซ้ำซ้อน และโดยข้อเท็จจริงนั้นคนไทยมีความสามารถในการผลิตรายการ
มากแต่ไม่ค่อยมีโอกาสดำเนินการได้แสดงความสามารถ

กล่าวโดยสรุปก็คือ ทั้งผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 เห็นว่าการจัดตั้งสถาบัน-
ผลิตรายการในช่วงระยะเวลาแผนฯ 7 นี้

ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 ในเรื่องการคาดคะเนโอกาสที่เหตุการณ์ 3
เหตุการณ์จะเกิดขึ้น คือ การจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาชั้นใหม่ การปรับปรุงสถานี
วิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 และการจัดตั้งสถาบันผลิตรายการพบว่า ในเรื่องการจัดตั้งสถาบันวิทยุ-
โทรทัศน์เพื่อการศึกษาชั้นใหม่ ผู้เชี่ยวชาญครึ่งหนึ่งเห็นว่าจะเกิดขึ้นได้แน่นอน มีความเป็นไปได้ถึง
90% ซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นสนับสนุนเหตุผลนี้คือ น.ส. วาทีณี ธนาวรรณ เห็นว่าน่าจะมีการ
จัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่สอนความรู้ที่ประชาชนสนใจให้มากกว่านี้ ที่สถานีวิทยุ-
โทรทัศน์ช่อง 11 ท้ายอยู่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ นายวรวิตร สมิตรเหมาะ เห็นว่าน่าจะมีการจัดตั้ง
สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาชั้นใหม่ และให้มีสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 ด้วย นายเมธี มีมุข
เห็นว่า การจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเป็นการส่งเสริมความรู้สำหรับคนอยู่บ้าน
พ.ต.ต.หญิง ศิริวรรณ อนันต์โท เห็นว่า ไม่ควรปรับปรุงสถานีช่อง 11 แต่ควรตั้งใหม่เลยดีกว่า
นางวารภรณ์ วงษ์วิเศษ ก็เห็นว่าการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อศึกษามานานแล้ว เพื่อให้
บริการประชาชนทุกระดับชั้น

ในเหตุการณ์เรื่องการปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศนช่อง 11 นั้น ปรากฏว่าผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 จำนวน 81.25% เห็นว่าควรปรับปรุงสถานีฯ ช่อง 11 โดยให้เหตุผลว่าการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศนขึ้นมาใหม่ไม่จำเป็น ควรปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศนช่อง 11 ไม่ให้เป็นธุรกิจ แต่ให้มีคุณภาพดีกว่านี้ (นายวิทวัส สุนทรวิเนตร) และนางสมเพศ โรจนชีวะ ก็กล่าวว่า ในความเป็นจริงสถานีฯช่อง 11 ก็จัดรายการดี ๆ บ้างแล้ว แต่ประชาชนจะเลือกชมหรือไม่เป็นเรื่องที่น่าศึกษา (ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความเห็นในเรื่องการปรับปรุงช่อง 11 โดยตรง แต่จะให้ความเห็นว่า การจัดรายการในปัจจุบันก็มีสาระดี ๆ อยู่บ้าง แต่ขึ้นอยู่กับเวลาการออกอากาศยังไม่ตรงกับความต้องการหรือรูปแบบรายการยังไม่น่าสนใจเพียงพอที่จะดึงดูดผู้ชมได้ และกล่าวว่า ถ้าจะจัดตั้งสถานีฯขึ้นใหม่อาจใช้งบประมาณมาก เมื่อมีสถานีฯช่อง 11 อยู่แล้วก็น่าจะปรับปรุงให้เป็นไปถึงวัตถุประสงค์)

ในเรื่องการจัดตั้งสถาบันผลิตรายการ มีผู้เชี่ยวชาญอีก 56.25% เท่านั้น ที่เห็นว่าน่าจะเกิดขึ้นได้ (90%) ซึ่งถ้าจะเปรียบเทียบกับกลุ่ม 1 จะพบว่าผู้ที่เห็นว่ามีความเป็นไปได้สูงที่จะจัดตั้ง มีจำนวนใกล้เคียงกัน (กลุ่ม 1 = 50% กลุ่ม 2 = 56.25%) โดยผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 ที่มีความเห็นว่าจะจัดตั้งได้ให้ความเห็นว่า ถ้าจะจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศนเพื่อการศึกษาชั้นใหม่ ก็ควรให้มีสถาบันผลิตรายการควบคู่ไปด้วย

ส่วนผู้ที่เห็นว่าการไม่ควรมีการจัดตั้งสถาบันผลิตรายการ ก็ได้ให้ความเห็นว่า การจัดตั้งสถาบันผลิตรายการเป็นแนวคิดที่ดีแต่ทำให้ยากเพราะจะผลิตให้ไม่ทันกับความต้องการของทุกหน่วยงาน และมีข้อเสียคือ ถ้าทำแนวเดียวจะทำให้แนวคิดไม่หลากหลาย ถ้าทางเอกชนทำหลายบริษัท ความคิดสร้างสรรค์จะหลากหลายและเลือกได้ (น.ส.ชโรบล เรืองสุวรรณ)

ศูนย์วิทยุโทรทัศน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการคาดคะเนโอกาสของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น

จากผลการวิเคราะห์โอกาสที่คาดว่าจะเกิดขึ้นโดยมีข้อสรุปว่าแต่ละเหตุการณ์จะเกิดขึ้นได้ในช่วงแผนฯ 7 นั้น

เพื่อเป็นการยืนยันว่า ในช่วงแผนฯ7 นั้น ปี พ.ศ.ใดที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีโอกาสเกิดขึ้นได้ ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบการคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น และความสอดคล้องต่อกันของการคาดคะเนของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 กลุ่ม 2 โดยใช้ค่ามัธยฐานและค่าฐานนิยมเป็นเกณฑ์วัดเนื่องจากมีพื้นฐานคือการหาค่ากลางของข้อมูล และผู้วิจัยต้องการทราบค่ากลางที่เป็นความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนฐานนิยมเป็นการหาข้อมูลที่ซ้ำ ๆ กันของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นตรงกันในเรื่องใดบ้าง

การคำนวณหาค่ามัธยฐานของข้อมูลที่ไม่จัดเป็นหมวดหมู่ มีวิธีการคิดคือ ใช้ค่า $\frac{N + 1}{2}$ ($N =$ จำนวนประชากร) ณ ที่ที่สามารถแทนค่าได้ดังนี้

2

$$\frac{16 + 1}{2} = 8.5$$

2

ดังนั้นค่า 8.5 คือค่ากลางสำหรับข้อมูลชุดนี้

ตารางต่อไปนี้เป็น การเปรียบเทียบการคาดคะเนเหตุการณ์ด้วยค่ามัธยฐาน และค่าฐานนิยมที่วิเคราะห์แล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานการคาดคะเนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 จำแนกตามเปอร์เซ็นต์ที่มีความเป็นไปได้ว่าจะเกิด

หน่วย พ.ศ.

เหตุการณ์ที่เกิด	ปีที่คาดว่าจะเกิด 10%		ปีที่คาดว่าจะเกิด 50%		ปีที่คาดว่าจะเกิด 90%	
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2
1. จัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการ- ศึกษาชั้นใหม่	2535	ไม่มีไอ- กาสเกิด	2538	ไม่มีไอ- กาสเกิด	2539	2539
2. ปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 เป็นสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ชั้นใหม่	2535	ไม่มีไอ- กาสเกิด	2536	ไม่มีไอ- กาสเกิด	2538	2535
3. จัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์ที่เป็น สถานผลิตรายการ (Head Production House)	2535	ไม่มีไอ- กาสเกิด	2536	ไม่มีไอ- กาสเกิด	2538	2537

ตารางที่ 30 การเปรียบเทียบค่าฐานนิมการคาดคะเนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 จำแนกตามเปอร์เซ็นต์ที่มีความเป็นไปได้ว่าจะเกิด

หน่วย พ.ศ.

เหตุการณ์ที่เกิด	ปีที่คาดว่าจะเกิด 10%		ปีที่คาดว่าจะเกิด 50%		ปีที่คาดว่าจะเกิด 90%	
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2
	1. จัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการ- ศึกษาชั้นใหม่	2535	ไม่มีโอกาสเกิด	2537 2538 (3 คน เท่ากัน)	ไม่มีโอกาสเกิด	2539
2. ปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 เป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ชั้นใหม่	2535	ไม่มีโอกาสเกิด	2536	ไม่มีโอกาสเกิด	2537	2535
3. จัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์ที่เป็น สถานผลิตรายการ (Head Production House)	2535 และไม่มี โอกาส เกิด (6 คน เท่ากัน)	ไม่มีโอกาสเกิด	2535	ไม่มีโอกาสเกิด	2536 2539	2537

จากตารางที่ 29 จะเห็นได้ชัดว่าตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 คาดว่า โอกาสที่จะให้มีการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาแห่งประเทศไทย ควรปรับปรุงสถาบัน วิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 ให้มีรูปแบบเป็นสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา และการจัดตั้งสถาบัน ผลิตรายการนั้น มีความเป็นไปได้น้อย (10%) ในปี 2535 ในขณะที่กลุ่ม 2 เห็นว่าจะไม่มีโอกาส เกิดขึ้นเลยทั้ง 3 เหตุการณ์ ในอัตราความเป็นไปได้ 10% นี้

ในการคาดคะเนโอกาสที่จะเป็นไปได้บ้างครั้งต่อครั้งหรือ 50% นั้น ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 เห็นว่า การจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาอาจเกิดขึ้นได้ในปี 2538 การปรับปรุงสถานี วิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 และการจัดตั้งสถาบันผลิตรายการอาจเกิดได้ในปี 2536 และผู้เชี่ยวชาญ กลุ่ม 2 เห็นว่าจะไม่มีโอกาสเกิด 50% ในทั้ง 3 เหตุการณ์

อย่างไรก็ตาม ทั้ง 2 กลุ่มยืนยันได้ว่าจะเกิดเหตุการณ์ทั้ง 3 ได้ในช่วงแผน 7 แน่นนอน (90%) โดยกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 เห็นว่าการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์จะเกิดแน่นอนในปี 2539 การปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 และการจัดตั้งสถาบันผลิตรายการ กลุ่ม 1 เชื่อว่า จะเกิดได้ในปี 2538 แต่กลุ่ม 2 เห็นว่าการปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 จะเกิดได้ในปี 2535 นี้ และการจัดตั้งสถาบันผลิตรายการจะเกิดแน่นอนในปี 2537

กล่าวโดยสรุปก็คือ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่า โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ทั้ง 3 นั้น มีแน่นอนในช่วงระยะเวลาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะที่ 7 (2535-2539)

และจากตารางที่ 30 ซึ่งได้เปรียบเทียบค่าฐานนิยมของทั้ง 2 กลุ่ม ก็จะทำให้ค่าที่แสดง ความสอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญ ที่ยืนยันค่ามัธยฐานในตารางที่ 29 ได้ เช่น ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 1 เห็นว่าโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ทั้ง 3 มีน้อยมากหรือไม่เกิดเลย (10%) ในปี 2535 ซึ่งจะตรงกับ ค่ามัธยฐานของกลุ่ม 1 ที่ให้โอกาสเกิดเหตุการณ์เพียง 10% ในปี 2535 แต่ก็มีผู้เชี่ยวชาญอีก 6 คนที่เห็นว่าจะไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย (หมายความว่า จะมีโอกาสเกิดได้มากกว่า 10%) ในเหตุ- การณ์การจัดตั้งสถาบันผลิตรายการ และผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม 2 เห็นพ้องกันว่าเหตุการณ์ทั้ง 3 จะไม่มี โอกาสเกิดขึ้นเลยทั้งในระดับความเชื่อมั่น 10% และ 50% ซึ่งเป็นความเห็นที่ตรงกับค่ามัธยฐาน ที่วิเคราะห์ไว้แล้ว และความเห็นของกลุ่ม 1 ก็สอดคล้องกันในความเชื่อมั่นว่าจะเกิดเหตุการณ์ ทั้ง 3 ได้ครั้งต่อครั้ง ในปี 2537, 2538, 2536 และ 2535 ตามลำดับ

ในระดับความเชื่อมั่น 90% ที่คาดว่าจะมีเหตุการณ์เกิดขึ้นได้อย่างแน่นอน ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 2 กลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เหตุการณ์ทั้ง 3 จะเกิดขึ้นได้ในช่วงแผน 7 ตั้งแต่ปี 2535-2539 โดยเหตุการณ์แรกคือการจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา จะเกิดแน่นอนในปี 2539 เหตุการณ์ที่ 2 การปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 ให้เป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กลุ่ม 2 สันนิษฐานว่าจะเกิดได้ในปี 2535 กลุ่ม 1 สันนิษฐานว่าจะเกิดได้ในปี 2537 หรือ 2538 (ใน 3 ปีนี้ต้องเกิดขึ้นแน่นอน) เหตุการณ์ที่ 3 การจัดตั้งสถาบันผลิตรายการ กลุ่ม 2 เชื่อว่าจะเกิดขึ้นได้แน่นอนในปี 2537 ซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่ม 1 ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้ในปี 2536, 2538 หรือ 2539

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้เป็นข้อสันนิษฐานได้เป็นอย่างดีว่า การจัดตั้งสถาบันวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา การปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 ให้เป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา และการจัดตั้งสถาบันผลิตรายการสมควรเกิดขึ้นได้อย่างแน่นอนในระยะเวลาแผนฯ 7 (2535-2539) ซึ่งตรงกับผลการวิเคราะห์ที่คิดตามจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความเห็นต่อโอกาสเกิดขึ้นของเหตุการณ์ต่าง ๆ (ในตารางที่ 19-24)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย